



ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԷՆ

Պատերազմն Եւ Տարի Մը Ետք

Տարի մը առաջ՝ այս օրերուն աշխարհասփիւռ Հայութիւնը անձկութեամբ եւ խոր մտահոգութեամբ կը հետեւէր Սեպտեմբեր 27-ի առաւօտեան Ատրպէյճանական բանակի շրթայագերծած լայնածաւալ յարձակումին՝ ուղղուած Արցախի խաղաղ բնակչութեան ու բնակավայրերուն դէմ:

Պատերազմի առաջին օրերուն Հայկական զօրքերը կը յաջողէին կասեցնել թշնամիի յառաջխաղացքը ու ետ մղել զանոնք: Կակնկալուէր որ մեծ պետութիւններու միջամտութեան եւ ճնշումներուն շնորհիւ կարելի պիտի ըլլար հաստատել զինադադար ու խուսափիլ մարդակային մեծ կորուստներէ: Սակայն, շատ չանցած ի յայտ եկաւ որ, Հայկական զինուած ուժերը ոչ միայն կը կռուէին Ազերի բանակին, այլ եւ Թուրքիոյ դէմ, որ անմիջականօրէն կը վարէր ռազմական գործողութիւնները՝ պատերազմի ու խաղաղութեան որոշումները վերապահելով իրեն: Աւելին, դարձեալ թրքական հովանաւորութեամբ դէպի պատերազմի ճակատ կը փոխադրուէին տարբեր երկիրներէն հաւաքուած հազարաւոր վարձկան զինուորներ, որոնք որպէս մարդկային վահան կ'օգտագործուէին Ազերի զօրքերուն կողմէ:

Մարտական գործողութիւններու երկարածումով սկսան կամայականօրէն կուտակուիլ Հայկական կողմի մարդկային ու տարածքային կորուստները: Թշնամին օգտագործելով իսրայէլեան եւ թրքական անօդային թռչող հարիւրաւոր Սարքեր կը կարողանար տիրապետել երկինքին, ու պատերազմի ընթացքը փոխելու Հայկական կողմի բոլոր ջանքերը կը մատնուէին ծախսողութեան: 44 օր դիմադրելէ ետք, Նոյեմբեր 9-ին, երբ արդէն գրաւուած էր Շուշին ու վտանգուած մայրաքաղաք Ստեփանակերտը, Ռուսաստանի միջնորդութեամբ ստորագրուեցաւ մարտական գործողութիւնները դադարեցնելու շուրջ եռակողմ համաձայնութիւն՝ Հայաստանի համար խիստ ծանր պայմաններով, որոնց արդիւնքով թշնամիի վերահսկողութեան տակ անցան Արցախի ու անոր շուրջ տարածքներու մեծ մասը:

Հակառակ այս ծանր պարտութեան Արցախահայութիւնը կը շարունակէ ապրիլ ու գոյատեւել իր հողին վրայ՝ վերաշինելով իր քանդուած բնակարանները, գիւղերն ու քաղաքները:

Ծանր էին մեր մարդկային կորուստները. Աւելի քան 3700 զոհ, հազարաւոր վիրաւորներ ու

Հայաստանի Եւ Արցախի Մէջ Նշուեցաւ 44-օրեայ Պատերազմի Մեկնարկի Տարեկիցը

Սեպտեմբեր 27-ին՝ 44-օրեայ պատերազմի մեկնարկի տարեկիցը Լեռնային Ղարաբաղի մէջ նշեցին յիշատակի միջոցառումներով: Արցախի բոլոր եկեղեցիներուն մէջ հոգեհանգստեան կարգ մատուցուեցաւ, Մայր տաճար ներկայ էր նաեւ Ղարաբաղի նախագահ՝ Արայիկ Յարութիւնեանը:

Ժամը 11-ին, ինչպէս Հայաստան, Լեռնային Ղարաբաղ եւս մէկ ըրոպէ լուծիւն չաչտարարուեցաւ, ապա Արցախի նախագահի առաջնորդութեամբ երթ կատարուեցաւ Ստեփանակերտի յուշահամալիր՝ Եղբայրական գերեզմանատուն, ուր ամփոփուած են Արցախեան պատերազմներու զոհերու աճիւնները:

Երեւանի Հանրապետութեան հրապարակին վրայ Պատուոյ պահակախումբի կողմէ պահպանուող ծառերուն մօտ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանին ներկայացուեցաւ Երեւանի բուսաբանական այգիին մէջ հիմնուելիք Կեանքի պուրակի նախագիծն ու առաջիկային նախատեսուող աշխատանքները:

Պուրակին մէջ, որ պիտի ունենայ 25-30 հեքտար տարածք, պիտի տնկուին Արցախեան պատերազմներու բոլոր զոհերու կենդանութիւնն ու ներկայութիւնը խորհրդանշող ծառեր, իսկ կենաց-ծառը կը խորհրդանշէ բոլոր նահատակները եւ հայրենիքին տուած անոնց կեանքը:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան վարչապետի աշխատակազմի ղեկավար՝ Արայիկ Յարութիւնեանի, Առողջապահութեան նախարար՝ Անահիտ Աւանեսեանի եւ Աշխատանքի եւ ընկերային հարցերու նախարար՝ Նարեկ Մկրտչեանի հետ այցելեց Ջինուորի տուն՝ Հայրենիքի պաշտպանի վերականգնողական կեդրոն:

Կառավարութեան ղեկավարը ԵՊԲՀ ղեկավար՝ Արմէն Մուրատեանի ուղեկցութեամբ նախ շրջայց-



Արցախի նախագահ Արայիկ Յարութիւնեան Եղբայրական գերեզմանատան մէջ ծաղիկներ կը գետնդէ գոհուածներու շիրիմներուն

կատարեց վերականգնողական կեդրոնի մէջ, ծանօթացած յատուկ զինուոր հաշմանդամներու համար ստեղծուած վերականգնողական-մասնագիտական կեդրոնի ընթացիկ գործունէութեան, զարգացման հետագայ ծրագիրներուն, ինչպէս նաեւ կեդրոնին մէջ բացուած «Գեղեցկութիւն» զինուորներին խորագրով ցուցահանդէս-վաճառքին ներկայացուած աշխատանքներուն: Վերջիններէն գոյացած ողջ հասոյթը տղաները պիտի նուիրաբերեն Հայրենիքի պաշտպանի վերականգնողական կեդրոնին: Հայ:

Այնուհետեւ վարչապետ Փաշինեան հանդիպած է Ջինուորի տան մէջ բուժում ստացող Հայրենիքի պաշտպաններուն հետ եւ ծանօթացած անոնց վերականգնման ընթացքին, պատասխանած զանոնք յուզող շարք մը հարցերու: Հանդիպման ընթացքին՝ ժամը 11:00-ին, վարչապետը տղաներուն հետ մէկ ըրոպէ լուծեամբ յարգանքի տուրք մատուցած է 44-

օրեայ պատերազմի զոհուած հերոսաշորդներու յիշատակին: Սեպտեմբեր 27-ին, նախագահութեամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Մայրապոլսի Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, Սուրբ Գայանէ վանքը կատարուեցաւ հոգեհանգստեան արարողութիւն արցախեան 44-օրեայ պատե-

Արհ. Տ. Ռաֆայէլ Արքեպ. Մինասեան Ընտրուեցաւ Կաթողիկէ Հայոց 21-րդ Կաթողիկոս



Նորընտիր Կաթողիկոս-Պատրիարք Ամենապատիւ Տ. Ռաֆայէլ Պետրոս 21-րդ Մինասեան

Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ Եպիսկոպոսաց Մինոտիը Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկէ Հայոց 21-րդ Կաթողիկոս Պատրիարք ընտրեց Արհ. Տ. Ռաֆայէլ Արքեպ. Մինասեան:

Գոյժ

Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Կեդրոնական Վարչութիւնը խոր ցաւով կը գուժէ մահը Ընկեր ՄԱՆՈՒԷԼ ԱԴԱՍԵԱՆԻ, որ պատահեցաւ Երկուշաբթի, Սեպտեմբեր 27-ին, Լոնտոնի մէջ:

Ընկ. Ադամեան եղած է ՍԴՀԿ Կեդրոնական վարչութեան երկարամեայ անդամ՝ ծաւալելով կուսակցական, ազգային, հասարակական, կրթական եւ գրական բեղուն գործունէութիւն՝ Լիբանանի եւ Լոնտոնի մէջ:

Որպէս գրող ու բանաստեղծ անհեղինակն է բազմաթիւ Հատորներու: Եղած է Խմբագիրը Լոնտոնի մէջ հրատարակուած «Նոր Սերունդ» պարբերականին:

Ընկ. Ադամեան եղած է Հայաստանի Գրողներու Միութեան անդամ ու արժանացած բազմաթիւ շքանշաններու եւ պարգևներու: ՍԴՀԿ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ



ՍԴՀԿ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՐԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

Հայաստանը Կարող է Լուրջ Դերակատար Լինել

ԱՐՄԵՆՈՒԳԻ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ

Միշտ եւ յատկապէս պատե-
րագմից յետոյ «ՀՀ»-ն գրում է, թէ
ինչ պէտք է անել տնտեսութիւնը
ուսուցիչ հանելու համար, թէ ինչ
քայլեր են պէտք տնտեսութեան
այս կամ այն ճիւղը զարգացնելու
եւ շղթայական արդիւնք ապահո-
վելու համար, թէ որտեղից պէտք է
սկսել, ինչպէս շարունակել եւ այլն:
Պէտք է, անհրաժեշտ է, հարկ է:
Այլ կերպ՝ առաջարկներն ու յու-
շումները՝ մեզինքն ու մասնագէտնե-
րից, գործը՝ պետութիւնից, որ պար-
տաւոր է անել պետութիւն-մասնա-
ւոր գործակցութեամբ կամ այլ
ձեւաչափերով ու ցանկացած գնով:

Այստեղ, սակայն, կարեւորա-
գոյն մի նախաքայլ կայ, առանց
որի սովորական պայմաններում
գործող ամենաարդիւնաւէտ մի-
ջոցն անգամ այս օրերին ոչ մի
օգուտ չի բերի: Խօսքը անվտան-
գութեան մասով գործողութիւն-
ների մասին է: Այո, արդի աշխար-
հում տնտեսութիւնն ու քաղաքա-
կանութիւնը յաճախ այնքան սեր-
տաճած են, որ երբեմն նոյնիսկ
անհնար է գտնել բաժանարար
գիծը: Կամ՝ այդ գիծը, որպէս
այդպիսին, չկայ էլ: Բայց մեր
պարագայում հիմա տնտեսութիւնը
չի կարող քաղաքականութիւն թե-
լադրել, քանի դեռ հզօր չէ: Իսկ
հզօրանալու համար պէտք է նախ
հենց մեր անվտանգային խնդիրնե-
րը լուծենք: Միայն այդ դէպքում
կը կարողանանք եւ՝ ներդրումներ
ապահովել, եւ՝ տնտեսութեան յստակ
ճիւղերում ֆինանսական ներար-
կումներ անել: Որովհետեւ ոչ մի

գործարար անապահով երկրում
իր գումարները չի ներդնի: Եւ
այստեղ չի կարող օգնել նաեւ
սփիւռքը: Կեանքը ցոյց է տուել, որ
նոյնիսկ մեր՝ գործարար հայրե-
նակիցների շրջանում խենթեր ու
հայրենապաշտներ չունենք:

Այո, հայրենասիրութիւնից
եղնելով փոքր ու միջին ձեռներե-
ցութեան ոլորտում որոշակի ներդ-
րումներ հնարաւոր են: Բայց մեզ
մեծածաւալ ներդրումներ ու խո-
շորածաւալ գործեր են պէտք տնտե-
սութեան էական շարժի համար:

Մենք այսօր փաստացի աշ-
խարհաքաղաքական այնպիսի բարդ
իրավիճակում ենք, որ եթէ մեր
երկրի համար անհրաժեշտ նուա-
զագոյն անվտանգութեան պայման-
ներ չապահովենք, ապա մեր փո-
խարէն դա որեւէ մէկ այլ երկիր չի
անելու:

Այն, ինչ այսօր կատարուում է
մեր երկրի սահմաններին կամ, որ
աւելի ստույգ՝ սահմաններից ներս,
կամ Գորիս-Կապան միջպետական
ճանապարհին, տառացիօրէն կաթ-
ուածահար է անում մեր երկիրը:
Ընդ որում, խօսքը միայն տնտեսու-
թեան մասին չէ, այլեւ՝ մարդկանց
բնականոն կեանքի խաթարման, բա-
րոյահոգեբանական մթնոլորտի անկ-
ման, սեփական ուժերին չհաւատա-
լու մասին է: Չաշխատեց տնտեսու-
թիւնը, կը տապալուեն պետութեան
բոլոր ոլորտները: Եւ թշնամին սա
շատ լաւ է գիտակցում:

Աւելի լայն կոնտեքստով՝ խօսքը
իրանի հետ միջպետական ճանա-
պարհի անգործունակ դառնալու

Շար.ը էջ 7

Հայ-Թուրքական Յարաբերութեան ԱՄՆ Ելակետն Ու Ռուս-Թուրքական Հաշտութեան Հանգուցային Կետը

ՅԱԿՈԲ ԲԱՂԱԼԵԱՆ

Հանրային հեռուստաընկերու-
թեանը Հայաստանում ԱՄՆ դես-
պան Լին Թրեյսիի հարցազրույցը
չօշափելի ուշադրութեան արժա-
նացաւ առաւելապէս արցախեան,
հայ-ատրպէյճանական հակամար-
տութեան վերաբերեալ ասուած
յայտարարութիւնների առումով:
Մինչդեռ, պակաս հետաքրքիր չէր
նաեւ դեսպանի արտայայտու-
թիւնը հայ-թուրքական յարաբե-
րութեան թեմայով, ընդ որում
ինչպէս բովանդակային, այդպէս
էլ թերեւս երանգային առումով:
Նախ, նկատելի էր, որ հայ-թուր-
քական յարաբերութեան թեմային
դեսպանի անդրադարձում չէր
նկատուում դրա վերաբերեալ մեծ
հետաքրքրութիւն, ի տարբերու-
թիւն օրինակ արցախեան, հայ-
ատրպէյճանական թեմատիկայի
վերաբերեալ պատասխանների:

Միաժամանակ, այդ հանգա-
մանքով հանդերձ, ուշադրութեան
է արժանի նաեւ այն, որ դեսպանն
այդուհանդերձ բաւականին հա-
մառօտ, սակայն յստակ արձանագ-
րեց Նահանգների համար կարեւոր
եղակետը՝ հայ-թուրքական արձա-
նագրութիւններ, որոնք նախաս-
տորագրուեցին կամ ստորագրուե-
ցին 2009 թուականին Յիւրիխում,
այդպէս էլ սակայն մնացին չվաւե-
րացուած: Աւելին, Սերժ Սարգս-
եանն իր նախագահութեան աւար-
տին՝ 2018 թուականի Մարտի 1-ին
յայտարարեց այդ արձանագրու-

թիւնները չեղարկելու մասին: Սերժ
Սարգսեանը յայտարարեց, թէ նոր
իրավիճակում պէտք է բանակցուի
նոր փաստաթուղթ: Ըստ այդմ,
երբ ԱՄՆ դեսպանը նշում է, որ
կարելի է հետ գնալ եւ վերսկսել
այդ արձանագրութիւններից, առա-
ջանում է հարց՝ իսկ դա հնարաւո՞ր
է, եթէ Սերժ Սարգսեանի հրամա-
նագրով դրանք չեղարկուել են:

Միւս կողմից սակայն, այստեղ
թերեւս պէտք է նկատի առնել ոչ
թէ բուն արձանագրութիւնները,
այլ դրանց բովանդակութեանը
վերադարձը: Փաստացի, այդ ար-
ձանագրութիւնների բովանդակու-
թիւնը Ուաշինկթոնին բաւարա-
րում է, կամ առնուազն շահեկան է
թուում հայ-թուրքական երկխօսու-
թեան գործընթաց մեկնարկելու
տեսանկիւնից, դրա հեռանկարայ-
նութիւն պատկերացնելու տեսան-
կիւնից: Մի բան, ինչը թերեւս
այնքան էլ ընդունելի չէ Մոսկ-
ուայի համար: Յամենայնդէպս,
կարծես թէ հենց դրա վկայութիւն
էր ՌԴ արտգործնախարար Լաւրո-
վի օրերս հայ-թուրքական թեմայի
անդրադարձի շրջանակում ցիւ-
րիխեան արարողութիւնից արուած
չիշատակումը: Լաւրովը նկատեց,
որ հայկական կողմը չէր ուզում
ստորագրել, որովհետեւ համաձայն
չէր Արցախի վերաբերեալ թուր-
քերի պայմանին, միաժամանակ իր
հերթին դնում էր արցախեան թե-

Շար.ը էջ 7

Խաղաղութեան Մասին Խօսելը Գուցէ Միջազգային Հանրութեան Ականջների Համար Հաճոյ է, Բայց Մեր Իրականութեան Ընկալումներին Չի Համապատասխանում

Քաղաքագետները հակասական
են որակում ՄԱԿ-ի Գլխաւոր
ասամբլեայի 76-րդ նստաշրջա-
նում ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշին-
եանի ելոյթը:

«Մի կողմից Նիկոլ Փաշին-
եանը Ատպէյճանի գործողութուն-
ները որակում է որպէս ազրեսիա
լեռնային Ղարաբաղի դէմ, բայց
միւս կողմից առաջ է քաշում
խաղաղութեան օրակարգը, ասում
է, որ Հայաստանը պատրաստ է գնալ
խաղաղութեան ճանապարհով», - մեզ
հետ զրոյցում ասաց քաղաքագէտ
Անդրէաս Ղուկասեանը:

Յիշեցնենք, որ վարչապետ Նի-
կոլ Փաշինեանը ելոյթ ունեցաւ
Միաւորուած Ազգերի Կազմակեր-
պութեան Գլխաւոր ասամբլեայի
76-րդ նստաշրջանի ընդհանուր
քննարկումներին:

Իր ելոյթում վարչապետը կեղ-
րոնացաւ Հարաւային Կովկասի տա-
րածաշրջանում տիրող իրավիճա-
կի վրայ ներկայացրեց գոյութիւն
ունեցող խնդիրների լուծման վե-
րաբերեալ Հայաստանի տեսակէտ-
ներն ու առաջարկութիւնները:
Վարչապետը կրկին խօսել է խաղա-
ղութեան օրակարգի մասին. «Խա-
ղաղութեան օրակարգի դէմ ուղղ-
ուած գործելակերպ է այն, որ ի
հեճուկս Նոյեմբերի 9-ի յայտարա-
րութեան 8-րդ կէտի՝ Ատրպէյճանը
ոչ միայն մինչեւ օրս գերութեան
մէջ է պահում Հայաստանի Հանրա-
պետութեան մի քանի տասնեակ

քաղաքացիների, այլեւ նրանցից
շատերին շինծու մեղադրանքնե-
րով դատապարտել է 6-ից մինչեւ
20 տարի ազատազրկման:

Բացի սա՝ կան քաղաքացի-
ներ, որոնց գերեզմարուած լինելու
փաստը Ատրպէյճանը մինչեւ օրս
չի հաստատում, չնայած՝ նրանց
գերութեան մէջ լինելու մասին
կան յստակ ապացոյցներ: Սա
առաւել անընդունելի է դառնում
այն ֆոնին, որ 2020 թուականի
աշնանը ատրպէյճանցի օգտատէրե-
րը հրապարակել են կոնկրետ հայ
զինուորների գերեզմարուելու տե-
սանիւթեր, իսկ աւելի ուշ՝ յայտ-
նաբերուել են այդ զինուորների
գլխատուած կամ գնդակահարուած
մարմինները: Մեր գերիների խոշ-
տանգումների ենթարկելու մասին
անհերքելի ապացոյցներ ունենք:

Թշնամութեան մթնոլորտի
խորացման աղաղակող օրինակ է
Պաքուում բացուած՝ այսպէս կոչ-
ուած աւարների պուրակը, որտեղ
ատրպէյճանցի դպրոցականներին
էքսկուրսիաների են տանում դի-
տելու գերեզմարուած, սպանուած
կամ արնաքամ լինող հայ զինուոր-
ների մանեկները: Այս եւ միւս
քայլերն արւում են ի ցոյց դնելու
խաղաղութեան անհնարինութիւնը
մեր տարածաշրջանում, բայց մենք
հետեւողականօրէն առաջ ենք տա-
նելու այդ օրակարգը՝ մեր տարա-
ծաշրջանի համար խաղաղութեան
դարաշրջան բացելու բոլոր հնա-

րաւորութիւնները օգտագործելով
եւ նոր հնարաւորութիւններ ստեղ-
ծելով», - ընդգծել է ՀՀ վարչապե-
տը:

Ղուկասեանի խօսքով վարչա-
պետի ելոյթից նաեւ տպաւորու-
թիւն էր ստեղծուում, որ միջազգա-
յին հանրութիւնը չի նկատել, կամ
անտարբեր է մնացել Ատրպէյճանի
ազրեսիայի նկատմամբ եւ միայն
Ռուսաստանի Դաշնութիւնն է, որ
միջամտել է եւ դադարեցրել պա-
տերազմը: «Բայց դա հակասում է
այն իրողութեանը, որ հիմա կայ:
Կոնգրեսի ընդունած բանաձեւը,
այլ միջազգային կառույցներ դա-
տապարտում են Ատրպէյճանի ազ-
րեսիան եւ գործադիր իշխանու-
թիւններին մի շարք գործողու-
թիւնների են կոչ անում», - ասաց
Ղուկասեանը:

Միեւնոյն ժամանակ, քաղա-
քագէտի խօսքով, տեղին էր գերի-
ների հետ կապուած հարցի շեշ-
տադրումը, որը եւակողմ համա-
ձայնութեան շրջանակում ոչ մի
կերպ չի լուծուում:

Քաղաքագէտ Ռոբերտ Ղեւոնդ-
եանի խօսքով էլ վարչապետի ելոյ-
թը միանշանակ չէ: Ճիշտ կը լինէր
այդ ելոյթում ՀՀ վարչապետը
պատասխաններ նախորդ օրը Ալիե-
ւի՝ նոյն ամպիրոնից հնչեցրած յայ-
տարարութիւններին: Բայց հաշուի
առնելով այն փաստը, որ ելոյթը

Շար.ը էջ 6



ՄԱՍԻՍ ՇԱՐԱԹԱԹԵՐԹ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԴՆԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ
ԳՐԻԳՈՐ ԽՈՏԱՆԵԱՆ

ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
ՎԱՐԷ ԱԶԱՊԱՐԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the **Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA**
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
<http://www.massisweekly.com>

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in
US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

ԼՈՒՐԵՐ

«Հիւսիս-Հարաւի» ճանապարհի Հարցով 7 Անձի Վերաբերեալ Գործը Ուղարկուած Է Դատարան

ՀՀ գլխաւոր դատախազութեան դատաւարական ղեկավարման ներքոյ, ՀՀ Քննչական կոմիտէի ՀԿԳ քննութեան գլխաւոր վարչութեան, ՀՀ ԱԱԾ (Ազգային Անվտանգութեան Ծառայութիւն) քննչական բաժանմունքի, ՀՀ ոստիկանութեան, ՀՀ ՊԵԿ աշխատակիցներու կողմէ համատեղ կատարուող բազմաձառ վարչական գործունէութեան ընթացքին ձեռք բերուած ապացոյցներու բաւարար համակցութեամբ պարզուած եւ հիմնաւորուած է «Հիւսիս-Հարաւ ճանապարհային միջանցք» ծրագրի «Թալինից Գիւմրի ճանապարհի վերակառուցում եւ բարելաւում» ենթածրագրի ծիրէն ներս, Թալին-Լանջիկ եւ Լանջիկ-Գիւմրի հատուածներու շինարարական աշխատանքներու որպէս յանձնառու, կամ խորհրդատուական ծառայութիւն կատարող անձիք կատարած եպն շարաշահումներ, որոնց պատճառով ընդհանուր վնասը՝ ներառեալ նաեւ հաշուարկուած տուժ-տուգանքները, կը կազմէ աւելի քան 2.7 միլիարդ ՀՀ դրամ:



Գագիկ Ծառուկեանին պատկանող «Մուլթի Կրուփ» ընկերութեան տնօրէն Սեդրակ Առուստամեան

տպագրութեամբ զբաղող Ա/Ձ աշխատակցութիւն:

Նախաքննութեան ընթացքին, որպէս «Սթոնս» ՍՊ ընկերութեան՝ վերոնշեալ ղեկավարներու եւ աշխատակիցներու կողմէ կատարուած յանցաւոր գործողութիւններէն առաջացած վնասի հատուցման երաշխիք՝ ՀՀ ՔԿ-ի հաշուին փոխանցուած է 1 միլիարդ դրամ:

Վերոնշեալ դրուագով ՀՀ ՊԵԿ տեսուչներու մասով նախաքննութիւնը աւարտած էր աւելի վաղ, անոնց եւ եւս մէկ անձի վերաբերեալ գործը մեղադրական եզրակացութեամբ դատարան ուղարկուած էր աւելի վաղ:

«Հիւսիս-Հարաւ ճանապարհային միջանցք» ծրագրին առնչուող քրէական գործով բազմաթիւ այլ դրուագներով լրիւ, առարկայական եւ բազմակողմանի քննութիւնը, հետեւողական դատախազական հսկողութեան եւ ղեկավարման ներքոյ, կը շարունակուի:

Հայաստանի Տնտեսութեան Մէջ Արձանագրուած Են Դրական Ցուցանիշեր

Հայաստանի տնտեսական շարժունութեան ցուցանիշը 2021-ի Յունուար-Օգոստոսին 2020-ի նոյն ժամանակամիջոցի համեմատ աճած է 4.9 տոկոսով: «Արմէնփրէսի» հաղորդմամբ՝ այս մասին փաստած են ՀՀ վիճակագրական կոմիտէի հրատարակած տուեալները:

Արդիւնաբերական արտադրանքի ծաւալը Յունուար-Օգոստոսին՝ 2020-ի նոյն ժամանակամիջոցի համեմատ աճած է 1 տոկոսով, եւ շինարարութեան ծաւալը՝ 7.3 տոկոսով:

Առեւտուրի շրջանառութեան մէջ Յունուար-Օգոստոսին աճը կազմած է 7.1 տոկոս, իսկ մատուցուած ծառայութիւններու ծաւալը (առանց առեւտուրի) աճած է 5.3 տոկոսով:

Ընդդիմադիր խմբակցութիւնները Դիմած Են Նախագահ՝ Արմէն Սարգսեանին

2021-ի Սեպտեմբեր 24-ի Ազգային ժողովի արտահերթ նիստին, առանց որեւէ այլ կողմի, անոնց կարգին Ազգային ժողովէն ներս ներկայացուած ընդդիմութեան կարծիքը լսելու, քննարկելու եւ հաշուի առնելու, հապճեպ եւ ակնյայտ շտապողականութեամբ ընդունուած է «ՀՀ վարչատարածքային բաժանման մասին» օրէնքին մէջ փոփոխութիւններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» եւ կից

ներկայացուած օրէնքներու նախագիծերու փաթեթը: Այս մասին յայտարարութիւն տարածած է «Հայաստան» խմբակցութիւնը:

«Համայնքների խոշորացման այս վիճակագրաց գործընթացի հետ կապուած» «Հայաստան» եւ «Պատիւ ունեմ» խմբակցութիւնները դիմել են նախագահ Արմէն Սարգսեանին՝ առաջարկելով օգտուել Հայաստանի Հանրապետութեան Սահմանադրութեան յօդուած 129-ի 1-

Շուշիի Վերաբերեալ Քրէական Գործերով Շուրջ 150 Անձ Հարցաքննուած Է

2020-ի պատերազմական գործողութիւններու ընթացքին Հայաստանի եւ Արցախի պաշտպանութեան, զինուորական ծառայութեան դէմ ուղղուած առերեւոյթ յանցագործութիւններու փաստերու առթիւ յարուցուած է եւ կը քննուի աւելի քան 2 հազար քրէական գործ, յայտնած է Հայաստանի գլխաւոր դատախազութիւնը:

Ըստ հաղորդագրութեան՝ կը քննուին օրինակ՝ գորահաւաքային գորակոչի, գորահամալրման գործընթացներուն թոյլ տրուած հնարաւոր խախտումները, պատերազմի ընթացքին զինուորական ծառայութեան կարգի դէմ ուղղուած յանցագործութիւնները, Արցախի հարաւային՝ Մեխակավանի, Հորադիզի, Հադրութի ուղղութիւններով գործերու եւ ստորաբաժանումներու գործողութիւններու ղեկավարման, հակառակորդի կողմէ հարաւային ուղղութեամբ դէպի Հայաստանի սահմաններ եւ դէպի Արցախի կեդրոն՝ Շուշի քաղաք առաջխաղացման ու բնակավայրերու գրաւման հանգամանքները:

Գլխաւոր դատախազութիւնը նաեւ տեղեկացուցած է, որ քննութեան առարկայ են «Նժդէ» կոչուող բարձունքի («Լեւի-Թեփէ») Մեխակավանի, Հադրութի, Մեծ Թաղերի, Թաղավարդի, Սղնախի, Քարին Տակի եւ Շուշիի ուղղութիւններով կատարուած ռազմական գործողութիւններուն առնչուող՝ հրապարակայնօրէն տարբեր հարթակներով ներկայացուած եւ

իրաւապահ մարմիններու տեսադաշտը յայտնուած, ինչպէս նաեւ գոհուած, անհետ կորած զինծառայողներու ծնողներէն, հարազատներէն ստացուած՝ յանցագործութեան յատկանիշներու առկայութեան մասին վկայող բոլոր տուեալները՝ պաշտօնատար անձանց կողմէ պաշտօնական դիրքի չարաշահման, պաշտօնական անփութութեան եւ հրաման չկատարելու հանգամանքները պարզելու նպատակով:

Ինչպէս նշուած է հաղորդագրութեամբ, միայն Հայաստանի Ազգային անվտանգութեան ծառայութեան ներս Արցախի հարաւային ուղղութեամբ եւ դէպի Շուշի, Շուշին մէջ տեղի ունեցած իրադարձութիւններու ու գործողութիւններու վերաբերեալ քննուող քրէական գործով հարցաքննուած է շուրջ 150 անձ, անոնց կարգին՝ Արցախի նախագահ, Պաշտպանութեան բանակի հրամանատարներ, Արցախի նախագահի խորհրդական, ՊԲ հրամանատարի տեղակալ, Արցախի անվտանգութեան խորհուրդի նախկին քարտուղար եւ այլոք:

Դեռ Մայիսի սկիզբը, Արցախի նախագահ՝ Արայիկ Յարութիւնեանը տեղեկացուցած էր, որ հարցաքննուած է պատերազմին վերաբերող քրէական գործի ծիրէն ներս:

Գլխաւոր դատախազութիւնը յայտնած է, որ քննուող քրէական գործերով աւելի քան 800 անձի մեղադրանք առաջադրուած է, անոնց կարգին նաեւ՝ Հայաստանի Զինուած ուժերու բաժրաստիճան սպաներու:

«Ազատութեան Տունը» Ստահոգութիւն 3այտնած Է Փաշինեանը Վիրաւորելու Համար Դիմատետրի Օգտատիրոջ Դէմ Քրէական Գործի Առնչութեամբ

«Ազատութեան Տուն» (Freedom House) միջազգային իրաւապաշտպան կազմակերպութիւնը մտահոգութիւն յայտնած է Հայաստանի վարչապետ՝ Նիկոլ Փաշինեանը մեկնաբանութիւնով վիրաւորած դիմատետրեան (Facebook) օգտատիրոջ դէմ վերջերս յարուցուած քրէական գործի առնչութեամբ:

Կազմակերպութիւնը իր հաղորդագրութեամբ նշած է, որ այդ տեղի ունեցած է կառավարական պաշտօնեաններուն «ծանր վիրաւորանք» հասցնելը քրէականացնող օրէնսդրական փոփոխութիւններու՝ խորհրդարանի կողմէ ընդունուելէն երկու ամիս ետք, եւ «կը նշանակուի Հայաստանի մէջ ժողովրդավարական նորմերու՝ արտայայտուելու ազատութեան յստակ նահանջ»:

Հեղինակաւոր իրաւապաշտպան կազմակերպութիւնը Հայաստանի իշխանութիւններուն կոչ

կ'ընէ «անմիջապէս դադարեցնելու վիրաւորանքը քրէականացնող այս հակասահմանադրական օրէնսդրութեան կիրառումը»:

Սօտ մէկ շաբաթ առաջ հաղորդուեցաւ, որ Հայաստանի իրաւապահ մարմինները քրէական գործ յարուցած են Դիմատետրով վարչապետի լուսանկարին տակ վիրաւորական մեկնաբանութիւն գրելու համար եւ իրաւապահ մարմինները միջոցներ ձեռնարկած են մեկնաբանութեան հեղինակի ինքնութիւնը պարզելու ուղղութեամբ:

Նախորդ Ազգային ժողովը իր աշխատանքի վերջին օրերուն օրէնք ընդունելէ, որ կը քրէականացնէ անպարկէշտ խօսքեր եւ հայհոյանք: Քրէական օրէնագրքին մէջ աւելցուեցաւ նոր՝ 137.1 յօդուածը, որ վերնագրուած է «Ծանր վիրաւորանք» եւ կը նախատեսէ պատիժ՝ մինչեւ 3 միլիոն դրամ տուգանք կամ ազատազրկում՝ մինչեւ երեք ամիս ժամկէտով:

ին մասով սահմանուած իրաւունքից ու հնարաւորութիւնից եւ դիմել Սահմանադրական դատարան՝ յիշեալ օրէնքների Սահմանադրութեան հետ համապատասխանութիւնը որոշելու հարցով: Շուրջ 8 էջով շարադրուած հիմնաւորումներում նշուած են այն գործօններն ու փաստարկները, որոնք կարող են հիմք հանդիսանալ նախագահի կողմից՝ ՍԴ դիմելու համար: Նշենք, որ ի տարբերութիւն Սահմանադրական դատարանի

մէջ իրաւասութիւն ունեցող միւս ենթակայների՝ ՀՀ նախագահը լիազօրուած է նախնական սահմանադրական վերահսկողութեամբ՝ այն է՝ մինչեւ ԱԺ կողմից ընդունուած օրէնքի ստորագրումը այն ՍԴ-ում վիճարկել, որը թոյլ է տալիս կանխել առերեւոյթ հակասահմանադրական օրէնքի ներմուծումը ՀՀ իրաւական համակարգ՝ դրանից բխող բազմաթիւ բացասական դրսեւորումներով», - նշուած է յայտարարութեան մէջ:

ԼՈՒՐԵՐ

Ղարաբաղի Հակամարտութիւնը Կը Սպասէ Իր Արդարացի Կարգաւորման. Ըսաւ Նիկոլ Փաշինեան ՄԱԿ-ի Նստաշրջանին Առջեւ



Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան ելոյթ կ'ունենայ ՄԱԿ-ի Նստաշրջանին առջեւ

ՄԱԿ-ի Ընդհանուր ժողովին առջեւ իր ունեցած հեռակայ ելոյթի ընթացքին Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան յայտարարեց որ, Հայաստան պատրաստ է կառուցողական երկխօսութեան, որ պէտք է հանգեցնէ տարածաշրջանին ներս կայուն եւ յարատեւ խաղաղութեան հաստատման: Այս առումով ՀՀ-ն կ'առաջարկէ իրականացնել ռազմագերիներու, պատանդներու եւ այլ պահուող բոլոր անձանց վերադարձը, ինչպէս նաեւ վերսկսել Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան կարգաւորման խաղաղ գործընթացը՝ ԵԱՀԿ Մինսկի խումբի համանախագահութեան հովանիին տակ:

«Արցախի ժողովրդի ինքնորոշման իրաւունքը չի կարող կասեցուել ուժի կիրառման միջոցով, եւ հակամարտութիւնը չի կարող լուծուած համարուել ուժի կիրառման արդիւնքում: Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութիւնը սպասում է իր արդարացի կարգաւորմանը», - յայտարարեց Փաշինեան՝ աւելցնելով, որ ԵԱՀԿ Մինսկի խումբի համանախագահներու միջնորդութեամբ իրականացուող շփումները կողմերուն հարաւորութիւն կու տան գտնելու ընդհանուր եզրեր եւ ասպարէզ բանալու շատ հարցերու պատասխանները գտնելու համար:

Ըստ Փաշինեանի՝ խաղաղութեան օրակարգին դէմ լողողած գործընթացը պէտք է այն, որ Ատրպէյջանն չի կատարեր Նոյեմբեր 9-ի

յայտարարութեան 8-րդ կէտը, մինչեւ օրս գերութեան մէջ պահուելով ՀՀ մի քանի տասնեակ քաղաքացիներ, անոնցմէ շատերին ալ շինծու մեղադրանքներով դատապարտելով ազատագրկման: Ան նաեւ ընդգծեց, որ կան քաղաքացիներ, որոնց գերեզմանները ըլլալու փաստը Ատրպէյջանի մինչեւ օրս չի հաստատուել, հակառակորդ անոնց գերութեան մէջ գտնուելու մասին կանխատակ ապացոյցներ:

Փաշինեան անդրադարձաւ նաեւ տարածաշրջանային ճանապարհներու բացման, ինչոր եւս եռակողմ յայտարարութեան կէտերէն է: Ըստ Փաշինեանի՝ այս խնդրի լուծումը հնարաւորութիւն կը ստեղծէ տնտեսական կապերու ձեւաւորման համար, ինչպէս որ, խաղաղ զարգացման կարեւոր նախապայմաններէն է:

«Տարբերակներ կան, որոնք տարածաշրջանային մեկուսացման եւ թշնամութեան միջոցով արձանագրման նպատակ ունեն, բայց կան նաեւ այնպիսի տարբերակներ, որոնք ընդգծում են տարածաշրջանային փոխկապակցուածութիւնը եւ թշնամութեան միջոցով քայլ առ քայլ յաղթահարման միջոց կարող են դառնալ: Մենք հենց այս վերջին տարբերակի կողմնակից ենք:

«Եթէ բացուի նաեւ Թուրքիան Հայաստանին կապող երկաթուղին, տարածաշրջանային կո-մունիկացիաների բացման թեման շատ աւելի մեծ մասշտաբներ կ'ունենայ», - յայտարարեց Նիկոլ Փաշինեան:

Գոնկրէտը Պահանջած Է Ձեկոյց՝ Ատրպէյճանի Ռազմական Յանցագործութիւններուն Մասին

Միացեալ Նահանգներու Գոնկրէտի Ներկայացուցիչներու Տունը օրինագիծ ընդունած է, որ կը պահանջէ Ատրպէյճանէն անյապաղ ազատ արձակել հայ ռազմագերիները:

Օրինագիծը, որ ներկայացուած է Ներկայացուցիչներու պալատի 16 անդամներու կողմէ, կը պահանջէ նաեւ գեկոյց Ատրպէյճանի ռազմական յանցագործութիւններու վերաբերեալ՝ ներառեալ ապօրինի զինամթերքի եւ սպիտակֆոսֆորի օգտագործումը հայ խաղաղ բնակիչներուն դէմ:

Բացի այդ, պահանջուած է հետաքննել՝ այն անօդաչու թռչող սարքերուն մէջ ամերիկեան արհեստագիտութեան օգտագործումը, որոնք օգտագործուած են հայ խաղաղ բնակիչներու թիրախաւորման համար 2020 թուականի արցախեան պատերազմի ժամանակ:

Նախագիծը ներկայացուցած էին Ատամ Շիֆը, Թոնի Քարդէնասը եւ Պրատ Շերմանը, անոնց աջակցած են շարք մը այլ Գոնկրէտականներ:

Հայաստանի Եւ Արցախի Մէջ Նշուեցաւ

Շարունակուած էջ 1-էն

րազմին զոհուած հայրենեաց պաշտպաններու հոգիներու խաղաղութեան համար:

Արարողութեան մասնակցած

էին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբաններ եւ աշխատակիցներ, բարերարներ, քաղաքական եւ հասարակական գործիչներ, «խօսնակեան» հանրակրթական դպրոցի մանկավարժներ եւ սաներ:

Նիու Եորքի Մէջ Կայացած Է Հայաստանի Եւ Ատրպէյճանի ԱԳ Նախարարներու Հանդիպումը



Հայաստանի Եւ Ատրպէյճանի արտաքին գործոց նախարարներ Արարատ Միրզոյեանի Եւ Ճեյհուն Պայրամով

ԵԱՀԿ Մինսկի խումբի համանախագահներու մասնակցութեամբ՝ Նիու Եորքի մէջ, ՄԱԿ-ի Ընդհանուր ժողովի 76-րդ նստաշրջանի ծիրէն ներս, կայացած է Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի արտաքին գործոց նախարարներ Արարատ Միրզոյեանի եւ Ճեյհուն Պայրամովի հանդիպումը: Համանախագահները Միրզոյեանի եւ Պայրամովի հետ ունեցած են նաեւ առանձին հանդիպումներ:

Հանդիպումներուն մասնակցած է նաեւ ԵԱՀԿ գործող նախագահի անձնական ներկայացուցիչ՝ Անճէյ Քասիչիկը:

Համանախագահներն ու արտաքին գործոց նախարարները, ըստ յայտարարութեան, քննարկած են «Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ չլուծուած հարցերու լայն շրջանակ»: Միջնորդները առաջարկած են իրավիճակի ապամազլցումին ուղղուած յատուկ միջոցառումներ եւ հնարաւոր հետագայ քայլեր:

Միջնորդները ողջունած են արտաքին գործոց նախարարներու

առաջին հանդիպումը 2020-ի Նոյեմբերէն ի վեր՝ զայն գնահատելով որպէս «տարածաշրջանի անվտանգութեան, կայունութեան եւ բարգաւաճման նպաստելու նպատակով ուղիղ երկխօսութեան միջոցով խաղաղ գործընթացին մէջ վերստին ներգրաւուելու՝ երկու երկիրներու վճռակալութեան նշան»:

Հայկական կողմի հաղորդմամբ՝ հնգակողմ հանդիպման ընթացքին Հայաստանի ԱԳ նախարարը արտայայտած է հայկական կողմի պատրաստակամութիւնը՝ վերսկսելու խաղաղ կարգաւորման գործընթացը՝ ԵԱՀԿ Մինսկի խումբի համանախագահութեան ձեւաչափով:

«Արարատ Միրզոյեանը վերահաստատել է համանախագահների հետ հանդիպմանը յայտնած դիրքորոշումը ապամազլցումի եւ մարդասիրական խնդիրների կարգաւորման անհրաժեշտութեան վերաբերեալ», - նշուած է Հայաստանի արտաքին քաղաքական գերատեսչութեան տարածած հաղորդագրութեամբ:

Լաւրով. «Նիւ Եորքի Մէջ Համաձայնուած Է Մինսքի Խումբի Համանախագահներուն Տարածաշրջան Այցերու Վերսկսման Հարցը»

Ռուսաստանի Արտաքին գործոց նախարար՝ Սերկէյ Լաւրովի խօսքով՝ ԵԱՀԿ Մինսկի խումբի համանախագահներու՝ Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի դիւանագիտական գերատեսչութիւններու ղեկավարներու հետ օրերս Նիու Եորքի մէջ կայացած բանակցութիւններու ընթացքին յստակ արդիւնքներ ձեռք բերուած են:

«Որքան ես հասկցայ, համանախագահները համաձայնեցուցած են՝ [Լեռնային Ղարաբաղ] այցելութիւններու նպատակով տարածաշրջանային շրջագայութիւններու վերսկսման, տեղույն Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի ներկայացուցիչներու հետ հանդիպման հարցերը», - TACC -ի հաղորդմամբ՝ նշած է Լաւրով՝ աւելցնելով, - «հանդիպումներ նախատեսուած են նաեւ Ստեփանակերտի մէջ»:

Ռուսաստանի Արտաքին գործոց նախարարը նաեւ նշած է, որ 2020 թուականի Նոյեմբերին ձեռք բերուած պայմանաւորուածութիւններու գլխաւոր արդիւնքը տարածաշրջանի կայունութեան հաստատումն է:

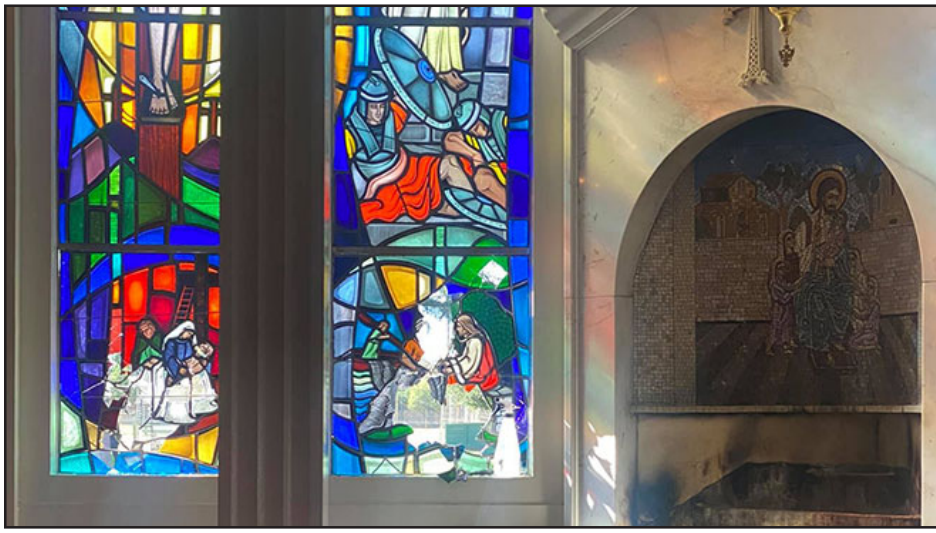
«2020 թուականի Նոյեմբեր 9-ի եռակողմ յայտարարութեան հրապարակումէն անցած զրեթէ մէկ տարուայ գլխաւոր առանձնա-



Ռուսաստանի Արտաքին գործոց նախարար՝ Սերկէյ Լաւրով

յատկութիւնը այն է, որ կայունութիւն հաստատուած է, անիկա կը պահպանուի: Ռուսաստանեան խաղաղապահ զօրախումբը կը նպաստէ, որ այժմ մենք որեւէ լուրջ բռնարարքներ չենք տեսներ: Փոքր միջադէպերը, որ սկզբնական շրջանին կ'արձանագրուէին, արագօրէն կը մարուին: Անգամ մը եւս ընդգծեմ, որ այժմ այնտեղ իրադրութիւնը կայուն է, չնայած խնդիրներու պակաս չկայ», - յայտարարած է Սերկէյ Լաւրովը:

Վան Նայսի Սուրբ Պետրոս Եկեղեցին Վանդալութեան Ենթարկուած է



Վան Նայսի Սուրբ Պետրոս հայկական եկեղեցին անցեալ հինգշաբթի օրը վանդալութեան ենթարկուած է: Կոտորուած է եկեղեցւոյ ճշտ հագուադէպ գունաւոր դժագրուած ապակիները (վիթրաժ):

Սուրբ Պետրոս եկեղեցւոյ քահանայ Տէր Շնորհք Տեմիրճեանը զանգուածային լրատուական Միջոցներուն յայտնած է, որ տեսախցիկներու ձայնագրութիւնները ցոյց տուած են, որ առաւօտեան ժամը 1:30-ին յարձակողը սեւ հագուստով եւ գլխարկով եղած է

եւ պայուսակ ունեցած է: Ան այդ ժամանակ պեյսպոլի մահակով սկսած է ջարդել Շըրմըն Ուէյլ վրայ գտնուող վիթրաժային պատուհանները:

Եկեղեցական խորհուրդը վանդալիզմի մասին իմացած է վաղ առաւօտեան, եւ անմիջապէս տեղեկացուցած է Լոս Անճելըսի ոստիկանութեան, որ յայտարարած է, որ աշխուժօրէն կը հետաքննէ միջադէպը: Ոստիկանութիւնը միջադէպը որակած է որպէս «վանդալութիւն»:

Յակոբ Քէօշկերեան Նշանակուեցաւ Հայկական Խորհուրդի Երեւանի Գրասենեակի Հաղորդակցութեան Պատասխանատու

ՄԴՀԿ Հայկական Խորհուրդը (Armenian Council) յայտարարեց թէ, Յակոբ Քէօշկերեան նշանակուած է Հայկական Խորհուրդի Երեւանի Գրասենեակի Հաղորդակցութեան բաժնի պատասխանատու:

«Ինծի համար ուրախալի եւ պատիւ է մաս կազմել Հայաստանի Հայկական Խորհուրդի աշխատակազմին, առիթը ունենալով նաեւ զարգացնելու Սփիւռքի եւ Հայաստանի միջեւ կապերը, յատկապէս այն հանգրուանին ուր Խորհուրդը կը շարունակէ նոր ծրագրեր մշակել եւ գործադրել Հայաստանի եւ Արցախի մէջ», - նշած է Քէօշկերեան:



Հայկական Խորհուրդի Երեւանի Գրասենեակի Հաղորդակցութեան բաժնի պատասխանատու՝ Յակոբ Քէօշկերեան

հուրդի Երեւանի Տնօրէնուհի Քրիսթին Շահինեան: «Մենք ուրախ ենք, որ ունինք նման տաղանդաւոր երիտասարդ մը որ մաս պիտի կազմէ Հայկական Խորհուրդի աշխատակազմին եւ վստահ ենք, որ ան կարենոր դեր պիտի ունենայ Խորհուրդի ծրագրերու հաստատման մէջ», - աւելցուց Շահինեան:

Արհ. Տ. Ռաֆայէլ Արքեպս. Մինասեան

Նորընտիր Կաթողիկոս-Պատրիարքը ստացաւ Ամենապատիւ եւ Գերերջանիկ Տ. Ռաֆայէլ Պետրոս 21-րդ Մինասեան անունը, ինչպէս կը տեղեկացնէ Սուրբ Աթոռը:

Արհ. Տ. Ռաֆայէլ Արքեպս Մինասեան 2011-էն մինչեւ օրս Առաջնորդն է Հայաստանի, Վրաստանի, Ռուսաստանի, Ուքրաինայի

եւ Արեւելեան Եւրոպայի Կաթողիկէ Հայոց, կը հանդիսանայ «Հայկական Քարիտաս» բարեօրհան եւ հասարակական կազմակերպութեան նախագահ:

Տ. Ռաֆայէլ Արքեպս. Մինասեան երկար տարիներ ծառայած է Լոս Անճելըսի մէջ, ուր իր օրով կառուցուեցաւ Կլէնտէլի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Կաթողիկէ եկեղեցին:

Գերշ. Տ. Խաժակ Ս. Արք. Պարսամեան Մասնակցեցաւ Կաթողիկէ Հայոց Նորընտիր Պատրիարքի Մատուցած Անդրանիկ Ս. Պատարագին



Արեւմտեան Եւրոպայի հայրապետական պատուիրակ եւ Վատիկանի Ս. Աթոռի մօտ Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ մշտական ներկայացուցիչ Գերշ. Տ. Խաժակ Ս. Արք. Պարսամեան երէկ Հռոմի մէջ մասնակցեցաւ Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ նորընտիր կաթողիկոս-պատրիարք Ռաֆայէլ Պետրոս ԻԱ.-ի անդրանիկ Ս. Պատարագին: Լեւոնեան քահանայապետական հայկական վարժարանի համալիրի մատրան երգիքին տակ տեղի ունեցաւ արարողութիւնը, որուն ներկայ գտնուեցան նաեւ Ս. Աթոռի մօտ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպան Կարէն Նազարեան, Անարատ Յղութեան հայ քոյրերու միաբանութեան մեծաւոր մայր Արուսեակ Սաճոյեան, Հայ Կաթողիկէ նուիրապետութեան բարձրաստիճան ներկայացուցիչներ եւ հաւատացեալներ: Նորընտիր կաթողիկոս-պատրիարքի մատուցած գոհաբանական Ս. Պատարագը, միեւնոյն ժամանակ, նուիրուած էր Հայաստանի Հանրապետութեան անկախութեան 30-ամեակին:

Լեւոնեան վարժարանի սեղանատան մէջ սիրոյ սեղան մըն ալ սարքուեցաւ՝ հոգեւորականաց դասու եւ Կարէն-Նանա Նազարեան ամուլի մասնակցութեամբ: Գերշ. Տ. Խաժակ Ս. Արք. Պարսամեան ճաշի ընթացքին ունեցաւ հակիրճ ելոյթ մը, որու ընթացքին ուրախութիւն յայտնեց Ս. Պատարագի ընթացքին աղօթակիր ըլլալու բերումով: Նորին սրբազնութիւնը մաղթեց, որ Բարձրեալ Տէրը առաւել զօրացնէ նորընտիր Ռաֆայէլ-Պետրոս ԻԱ. Պատրիարքը նոր կոչման մէջ եւ յաջողութեամբ պսակէ իր բոլոր բարի նպատակները: Եւ ինչպէս հայ ժողովուրդին եւ Քրիստոսի եկեղեցւոյ:

Դեսպան Կարէն Նազարեանն ալ հանդէս եկաւ շնորհաւորութեան խօսքով մը, որմէ վերջ ամենապատիւ եւ զերերջանիկ պատրիարքի փակման խօսքով աւարտին հասաւ սիրոյ սեղանը:

Պատերազմէն Տարի Մը Ետք

Շարունակուած էջ 1-էն

հաշմանդամ դարձած երիտասարդներ, հարիւրաւոր գերիներ ու անյայտ կորած անձիք: Անգամ մը եւս ողբը պատած է մեր ազգին ու բոլորս ցնցուած ենք, սակայն ոչ յուսահատ: Կը հաւատանք որ, մեր Հայրենիքն ու ժողովուրդը իրենց մէջ պիտի գտնեն բաւականաչափ ուժ յաղթահարելու այս պատուհասը եւս:

Ներկայիս Հայկական բանակը կը գտնուի վերականգնման ու արդիականացման ճանապարհին, հակառակ որ թշնամին ամենօրեայ սահմանային ոտնձգութիւններով կը փորձէ հոգեբանական ճնշում բանեցնել ու նոր պայմաններ ու իրավիճակներ պարտադրել մեզի:

Պատերազմին յաջորդող ամիսները Հայաստանի համար եղաւ փոթորկոտ ժամանակաշրջան մը: Երկրէն ներս ստեղծուեցաւ քաղաքական խոր ճգնաժամ: Ընդդիմադրութիւնը դիմելով փողոցային պայքարի կոշտ միջոցներու փորձեց տիրանալ իշխանութեան, սակայն ժողովրդային

աջակցութեան չարժանանալով չկարողացաւ հասնիլ իր նպատակին: Յունիսին տեղի ունեցան խորհրդարանական արտահերթ ընտրութիւններ, որոնք եկան մեղմելու իրավիճակը:

Նոր կառավարութիւնը այժմ լծուած է պատերազմի ներքին ու արտաքին հետեւանքներու մեղմելու դժուարին աշխատանքին: Որոշ դրական տեղաշարժեր նկատուելի են ներքին ճակատի վրայ: Արտաքին գետնի վրայ անորոշ ու առեղծուածային կը մնայ ռազմավարական դաշնակից Ռուսաստանի դիրքորոշումը: Հակառակ բոլոր յոռետեսական կանխատեսումներուն համոզուած ենք որ, հայրենի իշխանութիւնները պիտի չառնեն այնպիսի քայլեր, որոնք չեն բխիր մեր ժողովուրդի շահերէն:

Ժամանակը կը գործէ ի նպաստ մեզի ու կը մնայ որ մենք հաւատանք ու ապաւինինք մեր ժողովուրդի կամքին եւ միասնաբար փորձենք կերտել աւելի լաւ ու փայլուն ապագայ մը մեր Հայրենիքին համար:

Ազգային ժողովը Հիւրընկալեց Սփիւռքահայ Երիտասարդներ



Սեպտեմբեր 28-ին, ՀՀ ԱԺ Գիտութեան, կրթութեան, մշակույթի, սփիւռքի, երիտասարդութեան եւ մարմնակրթութեան հարցերու մշտական յանձնաժողովի նախագահ Սիւսակ Գաբրիէլեանը հիւրընկալեց «Սփիւռքի երիտասարդ ղեկավարներ» ծրագրի շրջանակին ներս ճանաչողական այցելութեամբ Հայաստանի մէջ գտնուող խումբ մը սփիւռքահայ երիտասարդները: Ողջունելով հիւրերը՝ Սիւսակ Գաբրիէլեանը խօսեցաւ Հայաստան-Սփիւռք կապի եւ աշխուժ համագործակցութեան կարեւորութեան մասին:

Հարց ու պատասխանի ձեւաչափով զրոյցին ընթացքին պատգամաւորը անդրադարձաւ հայրենադարձութեան վերաբերող օրէնքի անհրաժեշտութեան: Պատգամաւորին խօսքով՝ նախագիծը յաջորդ տարին իսկ պիտի դրուի շրջանառութեան մէջ:

Երիտասարդները առաջարկեցին ներգաղթը դարձնել մասնագիտական՝ ըստ անհրաժեշտ ոլորտներու: Անդրադարձ կատարեցաւ Սփիւռքի դպրոցներէն ներս հայոց լեզուի դասուանողման անհրաժեշտութեան: Նշուեցաւ, որ աջտեղ ունին մասնագէտներու կարիք: Առաջարկուեցաւ ուսուցիչներու թափուր աշխատատեղերուն հարցը լուծել պետական մակար-

դակով: Սփիւռքահայերը բարձրացուցին ՀՀ խորհրդարանին մէջ ներկայացուցիչ ունենալու հարցը՝ կարեւորելով նաեւ իրենց մասնակցութիւնը ընտրական գործընթացներուն: ԱԺ Գիտութեան, կրթութեան, մշակույթի, սփիւռքի, երիտասարդութեան եւ մարմնակրթութեան հարցերու մշտական յանձնաժողովին նախագահը խոստացաւ բարձրացուած հարցերուն անդրադառնալ վերոնշեալ օրէնքի նախագծի քննարկման շրջանակներէն ներս եւ լուծումներ տալ անոնց:

Խաղաղութեան Մասին

Շարունակուած էջ 2-էն

նախապէս ձայնագրուած էր, թերեւս այդ պատճառով Ալիեւի յայտարարութիւններէն յետոյ ելոյթով փոփոխութիւններ չեն կատարուել. «Բայց դա շատ լաւ հնարաւորութիւն ու ամպիտն էր Ալիեւի կոշտ հռետորաբանութեանը որոշակի պատասխան տալու համար եւ ափսոս, որ այդ հնարաւորութիւնը չօգտագործուեց», - ասաց Ղեւոնդեանը:

Ինչ վերաբերում է ելոյթի շեշտադրումներին, ապա քաղաքագետի խօսքով եւ ռազմագերիների հարցն է շատ կարեւոր, եւ խաղաղութեան օրակարգը, բայց հաշուի առնելով այն փաստը, որ Ատրպէյճանը խաղաղութիւնը կապում է Հայաստանի ինքնիշխանութեան, ինքնուրոյնութեան թուլացման հետ, ապա այս միջոցառումը խաղաղութեան մասին խօսելը գուցէ միջազգային հանրութեան ականջներին համար հաճոյ է, բայց մեր իրականութեան ընկալումներին չի համապատասխանում:

Տաթև-Աղուանի ճանապարհի Շինարարութեան Աշխատանքները Այս Տարի Պիտը Աւարտին. Պապիկեան



«Աշխատանքներ են սկսուել Շուշուուի Տաթև-Աղուանի-ին կապող ճանապարհի շինարարութեան ուղղութեամբ», «Ֆէյսպուք-եան ասուլիս» հաղորդման ընթացքին յայտարարեց Հայաստանի փոխվարչապետ Սուրէն Պապիկեան: Փոխվարչապետի հաղորդմամբ՝ նոր ճանապարհներ կը նախատեսուին նաեւ դէպի Որոտան եւ Բարձրաւան: Անդրադառնալով Սիւնիքի բնակիչներու անհանգստութիւններուն, թէ ինչո՞ւ այլընտրանքային ճանապարհներու աշխատանքները աւելի արագ չեղան, որպէսզի սիւնիքցիները աւելի հանգիստ ըլլային, Պապիկեան նշեց, որ Տաթև-

Աղուանի ճանապարհը աւելի վաղ կառուցելը ֆիզիքապէս հնարաւոր չէր. «Ճանապարհ կառուցելը միայն կապուի-նէլ չէ, մանաւանդ, որ մենք խօսում ենք մի ճանապարհի մասին, որը չէր օգտագործուած: Հիմա շինարարութիւնը լայն թափով ընթանում է»: Փոխվարչապետը յայտնեց, որ ձեռնարկուած են Տաթև-Լձեն ճանապարհի աշխատանքները: Սա, Պապիկեանի խօսքով, հնարաւորութիւն կու տայ, որ բեռնատարները չանցնին Տաթևի Սատանի կամուրջ կոչուող հատուածով: Տաթև-Աղուանին այս տարի կ'աւարտուի, մինչեւ ձմեռ կ'ունենանք բոլորի հողային անցանելի-ճանապարհները:

ՇՆՄԱՆԱԿՆԵՐ

Նախաձեռնութեամբ՝

ՄԱՍԻՍ

ՏՊԱՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Տօթթ. Արշակ Գազանձեան

ՄԵՐ ԴԻՏԱՆԿԻՒՆԷՆ

Ազգային Մտորումներ ու Կեցուածքներ

Գիրքը կը ներկայացնէ՝

Իրաւաբան Ռուբէն Աւշարեան

«Տօթթ. Արշակ Գազանձեան այն հազուագիտ ազգային-հասարակական գործիչներէն է որ տասնամեակներու վրայ երկարող իր քաղաքական եւ գաղափարական աշխատանքները միշտ բնորոշուած են հաւասարակշռուած թեւ հայ իրօքի ՌԵԿՈՒՄԵՆՆԵՐԻ ԿԵՑՈՒԱԾՔՆԵՐՈՎ եւ լուրջ ու չափաւոր արտայայտութիւններով:»

Նոյեմբեր 18, 2021

Երեկոյեան ժամը 7:30-ին

ՀԿԲՄ Կեդրոն

1060 North Allen Avenue, Pasadena, CA 91104

ՄԴՀԿ-ի Պատուիրակութիւնը Մասնակցեցաւ Օթթաուայի Մէջ Անկախութեան 30-Ամեակի Միջոցառումներուն



Երեքշաբթի, 21 Սեպտեմբեր 2021ին, Գանատայի մէջ ՀՀ արտակարգ եւ լիազօր դեսպան ՆԳ Անահիտ Յարութիւնեանի հրաւերով՝ ՄԴՀԿ-ի անկախութեան կուսակցութեան Մոնթրէալի շրջանէն, պատուիրակութիւն մը մասնակցեցաւ Հայաստանի անկախութեան 30-ամեակին առիթով, Օթթաուայի քաղաքապետարանին առաջ դրօշակի արարողութեան: Արարողութեանը ներկայ էին Օթթաուայի քաղաքապետը, Գանատահայոց թեմի առաջնորդ՝ Տ. Աբգար Եպս. Յովակիմեանը, գանազան երկիրներու դեսպաններ եւ հիւրեր:

Ապա ՄԴՀԿ պատուիրակութիւնը այցելեց ՀՀ դեսպանատուն, որտեղ կուսակցութեան անունով տեղադրուեցաւ ծաղկեպսակ մը՝ ի յարգանս նահատակ զինուորներու

նորդ հայրը նոյնպէս իր հերթին շնորհաւորեց ներկաներուն: Ապա օրուան առիթով, ՄԴՀԿ-ի կեդրոնական վարչութեան անդամ ընկ. Կիրակոս Թիւթիւնճեան շնորհաւորել է ետք՝ ընթերցեց ՄԴՀԿ-ի Կվյաթարարութիւնը: Հանդիպումը ջերմ էր ու մտերմիկ, որտեղ քննարկուեցան Հայաստանի ու գաղութին յուզող հարցերը:

Հանդիպմանը ներկայ էին նաեւ՝ ՀՀ հիւպատոս Քրիսթինէ Պետրոսեան, Տէր Դաւիթ Քհնյ. Մարգարեան (Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցի, Մոնթրէալ), Տէր Կոմիտաս Քհնյ. Միրզախանեան (Ս. Խաչ եկեղեցի, Լաւալ) եւ Մկրտիչ Գանոնճեան (Թեմական խորհուրդի ատենապետ): Իսկ ՄԴ Հնչակեան կուսակցութեան կողմէ ներկայ էին՝ ընկերներ Գրիգոր Թաթուեան (վա-



լիշատակին, որմէ ետք տեղի ունեցաւ հանդիպում մը դեսպանի հետ: Անկախութեան առիթով ՀՀ դեսպանը իր շնորհակալութիւնն ու շնորհաւորանքները փոխանցեց ներկաներուն, ինչպէս նաեւ Առաջ-

րիչ մարմնի ատենապետ), Սարգիս Գաւլաքեան, Յարութ Մուղալեան, Սարգիս Ռեզգեան, Գրիգոր Փամպուլեան, Թորոս Քէշիշեան, Ղեւոնդ Գաւլաքեան եւ Օթթաուայէն ընկ. Միսաք Տէօքմէճեան:

Հայաստանի Անկախութեան 30-ամեակին Առթիւ ՄԴՀԿ Պատուիրակութիւնը Այցելեց ՀՀ Դամասկոսի Դեսպանատուն



Սեպտեմբերի 22-ին Հայաստանի Հանրապետութեան Անկախութեան 30-ամեայ յոբելեանին առթիւ Սիրիոյ ՀՀ դեսպանութիւն այցելեցին Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան Դամասկոսի վարիչ Մարմնի անդամները:

ՄԴՀԿ պատուիրակութիւնը շնորհաւորելով դեսպանութեան անձնակազմին խնդրեցին են ՀՀ իշխանութիւններուն փոխանցել

իրենց բարեմաղթանքները եւ խաղաղութեան հաստատման եւ զարգացման ճանապարհին անոնց գործադրած ջանքերուն կուսակցութեան աջակցութիւնը:

Դեսպանը, շնորհակալութիւն յայտնելով ՄԴՀԿ ներկայացուցիչներուն, խիստ կարեորեց Հայաստան-Սիրիա քաղաքացիական պատերազմը ընդլայնումը եւ խորացումը՝ ի շահ Հայաստանի, Արցախի ու Սփիւռքի հայութեան:

Հայաստանը Կարող Է

Շարունակուած էջ 2-էն

մասին չէ միայն: Այստեղ գէոքաղաքական, գէոազմավարական լրջագոյն խնդիրներ կան: Տարածաշրջանում թուրք-ատրպէյճանական եղբայրութիւնն է ուժեղանում, Մեղրիի ազատ տնտեսական գոտու հեռանկարն է հարցականի տակ դրոււմ, եւ, ի դէպ, վրացական ուղու այլընտրանքն էլ է կասկածի տակ: Եւ սա հասկանալու համար խորը գիտելիքներ պէտք էն: Պարզապէս պէտք է գործարարների հետ խօսել եւ հասկանալ Ասիայից Հայաստան ապրանքների ներմուծման երկու նաւահանգիստների ձեռնադրութիւնը: Չմոռանանք, որ վրացական ուղղութեամբ անխափան բեռնափոխադրումներն էլ երաշխաւորել չենք կարող: Եթէ նոյնիսկ բացառենք քաղաքական ինչ-ինչ դրդապատճառները, եղանակային

պայմանների հետեւանքները մենք գրեթէ ամէն տարի գզուծ ենք:

Այս ամէնին յաւելելով՝ Հայաստանի համար դերակատար շահը Հիւսիս-Հարաւ լոգիստիկան է, ոչ թէ Արեւելք-Արեւմուտքը: Ու սրա մասին «ՀՀ»-ն մէկ անգամ չէ, որ խօսել է: Հիմա՝ կամ մնալու ենք կուսցած, մէջքներս՝ կոր ու աշխարհաքաղաքական թատերաբեմում սրա-նրա շահին ծառայող գործիք, կամ մենք մեզ թափ ենք տալիս, ոտքի կանգնում ու ապացուցում, որ ծուռվիզ չենք եւ առաջնորդուելու ենք հայկական շահով: Իսկ որ Հայաստանը կարող է դերակատար լինել Հնդկական ովկիանոս (Պարսից ծոց) Սեւ ծով լոգիստիկայում, հաստատ է եւ անգամ մեզ յղուել են միջազգային համապատասխան մեսիջները: Մնում է գործել:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ»

Հայ-Թուրքական Յարաբերութեան

Շարունակուած էջ 2-էն

մային անդրադարձ կատարելու պահանջ:

Լաւրովը չիշել է, որ ի վերջոյ էդուարդ Նալբանդեանին երկտող է ուղարկել, յորդորելով ստորագրել առանց որեւէ պայմանի, եւ ակնարկելով, որ յետոյ միեւնոյն է արձանագրութիւնները չեն ունենայ հարթ ընթացք: Ամբողջ հարցն այստեղ թերեւս այն է, որ դրանցում ըստ հուլիան ամրագրուած էր հայ-թուրքական սահմանի ճանաչման, իսկ պատմական հարցերի, այդ թւում ցեղասպանութեան վերաբերեալ պատմաբանների ենթադրանքներով ձեւաւորելու հանգամանքը: Եթէ հայ-թուրքական տիրոջթում տեղի է ունենում այդպիսի համաձայնութիւն, ապա Ռուսաստանը զգալիորէն կորցնում է իր ազդեցութիւնը

թուրքիայի վրայ՝ հայկական հարցը զսպելու գործում իր նշանակութիւնից բխող ազդեցութիւնը: Իսկ այդ տեսանկիւնից արժէ լիշատակել նոյն Լաւրովի եւս մի խօսք, որ նա արտաբերեց 2016 թուականի Յունիսին, երբ Գերմանիայի Բունդեսթագը ճանաչեց հայերի ցեղասպանութիւնը, ընդունելով դատապարտող բանաձեւ: Լաւրովը յայտարարեց, թէ, եթէ գործընկերները իրենց պահեն գործընկերութեանը բնորոշ, ապա չեն ունենայ այդպիսի մարտահրաւէրներ ու խնդիրներ: Ի դէպ, այդ շրջանը ռուս-թուրքական գծուցեան շրջանն էր՝ Սիրիայում խոցուած օդանաւի պատճառով: Եւ առաւել հետաքրքրական է, որ հենց 2016 Յունիսին ըստ հուլիան Ռուսաստանն ու թուրքիան հաշտուեցին:

«ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ»

Հայոց Ցեղասպանութեան Նուիրուած Խաչքար Յուշարձանի Բացում եւ Նուիրում Փասատինայի Մէջ



Կիրակի, 12 Սեպտեմբեր 2021, յատուկ օր մըն էր, Հայ Կիլիկիա Աւետարանական Եկեղեցիին եւ Փասատինայի գաղութին:

Աստուայ պաշտամունքի ընթացքին Եկեղեցւոյ Աւագ Հովիւը՝ Վեր. Սերոբ Մկրտիչեան անդրադարձաւ Խաչքարացի տօնին եւ շեշտեց Տէր Յիսուս Քրիստոսի Խաչին կարեւորութիւնը եւ Անոր պատգամը ուղղուած իւրաքանչիւր Հայորդիի:



Ապա խուռներամ ժողովուրդը ուղղուեցաւ Եկեղեցւոյ շրջափակ եւ հոն Վեր. Մկրտիչեան անդրադարձաւ 1915 ի Ցեղասպանութեան, Տէր զօրի կիզիչ անպատներէն Աստուծոյ հրաշագործութեամբ վերապրողներուն, Խաչի պատգամին եւ թէ ինչպէս Քրիստոսակեղրոն հաւատքով եւ հայրենասիրութեամբ լեցուած մեր հայրերն ու մայրերը հասան Փասատինա եւ հիմնեցին առաջին հայկական եկեղեցին Փասատինայի մէջ եւ որպէս զի նոր սերունդը չը մոռնայ անցեալը եւ չը մոռնայ մեր պապերու հողերը ու չը մոռնայ 20-րդ դարու առաջին ցեղասպանութիւնը, անոնք Եկեղեցին անուանե-

ցին Հայ Կիլիկիա Աւետարանական Եկեղեցի:

Եւ այսօր շարունակելով անոնց ժառանգը եւ նկատի առնելով խաչի կարեւորութիւնը, կը կատարենք հայոց ցեղասպանութեան նուիրուած խաչքար յուշարձանի բացում նուիրումը՝ Հայ Կիլիկիա Աւետարանական Եկեղեցիի շրջափակին մէջ, որը նուիրեց Եկեղեցւոյ նուիրեալ անդամներէն եւ Հոգաբարձութեան նախկին Ատենապետ բարերարուհի՝ Տիկ. Անայիս Տէրեան Պուլղուրճեան, ի յիշատակ իր ամուսնոյն ուսուցիչ եւ տնօրէն Արամ Պուլղուրճեանի եւ ի յարգանք 1915-ի ցեղասպանութեան նահատակներուն եւ անոնց յիշատակը յաւերժացողներուն:

Ապա Եկեղեցւոյ Հովիւը կատարեց Խաչքարի նուիրման յատուկ աղօթքը:

«Հայր Մեր»ի երգեցողութենէն, Օրհնութեան արթ քէն եւ Կիլիկիա մաղթերքի երգեցողութենէն ետք, ժողովուրդը համախմբուեցաւ Եկեղեցւոյ Տէրեան սրահէն ներս եւ հոն տեղի ունեցաւ ճաշ:

Ահաւասիկ Ցեղասպանութեան նուիրուած Խաչքար Յուշարձան մը եւս աւելցաւ աշխարհի միւս յուշարձաններուն կողքին եւ բոլորս կանչուած՝ հաւատարիմ մնալ մեր նահատակներու սրբազան կտակին՝ յիշելով, յիշեցնելով եւ պահանջելով Աստուածային արդարութիւն:

Յիշենք թէ Ցեղասպանութեան նուիրուած Խաչքարը պատրաստուեցաւ Հայաստանի մէջ եւ գործն է Երեւանի Գեղարուեստի Պետական Ակադեմիայէն շրջանաւարտ քանդակագործ՝ Զագար Պալուճեանի, իսկ Յուշարձանը՝ Ճարտարապետ Միքայէլ Եուսուֆեանի:

Փառք եւ պատիւ Հօր Աստուծոյ եւ պայծառութիւն հայրենքին ու հայ ազգին: Ամէն

Հայ Կիլիկիա Աւետարանական Եկեղեցի Փասատինա

Հայ Քոյրերու Վարժարան Հայաստանի Անկախութեան 30-Ամեակի Նշում



Երկուշաբթի, 20 Սեպտեմբեր 2021-ի առաւօտուն, Գալիֆորնիոյ Հայ Քոյրերու Վարժարանի աշակերտները նշեցին Հայաստանի Հանրապետութեան 30-ամեակը:

Ամերիկայի, Հայաստանի եւ վարժարանի քայլերգներու ունկնդրութենէն ետք, 5-րդ դասարանէն խումբ մը աշակերտներ հայերէնով եւ անգլերէնով հակիրճ տեղեկութիւններ ընթերցեցին անկախութեան մասին, թէ ինչպէս Հայ ժողովուրդը իր ազատատենչ ոգիով դարձեալ տիրացաւ անկախութեան 21 Սեպտեմբեր 1991-ին եւ ստեղծուեցաւ 3-րդ հանրապետութիւնը, ունենալով իր դրօշակը եւ գինանշանը եւ թէ Հայաստան այսօր աշխարհին կը ներկայանայ որպէս զարգացած երկիր իր հարուստ պատմութեամբ, մշակոյթով եւ արուեստով: Աշակերտները նաեւ վերադարձին այն փաստը, որ ամէն տարի հայերը, հայրենիքի եւ սփիւռքի մէջ, մեծ հպարտութեամբ կը նշեն անկախութեան

ենթարկուած մեր հայրենիքը 30 տարի առաջ անկախացաւ, եւ մենք ուրախ ու հպարտ ենք այդ անկախութեամբ: Այո՛, դիւրին



չէ եղած եւ հիմա ալ դիւրին չէ Հայաստանի անցած ճամբան, բայց մենք երբեք պէտք չէ յուսահատինք, երբեք պէտք չէ տկար զգանք մենք մեզի, մենք զօրաւոր ենք թէ՛ մեր յաղթանակներով, թէ՛ մեր պարտութիւններով, որովհետեւ երբ մենք



տօնը Հայաստանի, որու ճանապարհը այնքա՞ն լեցուն եղած է փուշերով:

Այնուհետեւ խօսք առաւ վարժարանի փոխտնօրէնուհի Տիկ. Ռիթա Պոյաճեան, որ նշեց, թէ մենք բոլորս հաւաքուած ենք մեր սիրելի դպրոցին մէջ, ամէն մէկուս ծնողները Սփիւռքի մէկ երկրէն եկած կրնանք ըլլալ, բայց երբ կայ հայկական շունչ, հայկական ոգի, հայեցի դաստիարակութիւն, երբ կը խօսինք հայերէն, կ'երգենք ու կ'աղօթենք հայերէն, հոն անպայման պիտի ստեղծուի Հայաստան մը:

Տիկ. Պոյաճեան ըսաւ, թէ Հայաստանը մեր տունն է, մեր մայրն է, մեր հայրն է, եւ մենք պէտք է գուրգուրանք անոր: «Երկար տարիներ այլ ազգերու

իրար ձեռք բռնենք, իրար հետ միասնական ըլլանք, ոչ մէկ թշնամի կրնայ յաղթել մենք մեզի անկախ զգալէն, նշեց փոխտնօրէնուհին եւ աւելցուց. «Ուրեմն, սիրենք մեր հայրենիքը, սիրենք մեր հայ եղբայրներն ու քույրերը, եւ նոյնիսկ երբ հիմա մենք Հայաստանէն հեռու ենք, կը սիրենք ու կը յարգենք մեզ հիւրընկալող Ամերիկայի Միացեալ Նահանգները, Հայաստանը միշտ պիտի մնայ մեր սրտերուն ու հոգիներուն մէջ, եւ մեր կարելին պիտի ընենք Հայաստանը ուժեղ պահելու»:

Ապա, «Իմ անունը Հայաստան է» երգին ընկերակցութեամբ աշակերտներն ու ուսուցիչները ե'ւ երգեցին, ե'ւ պարեցին, բարձր ձօճելով հայկական դրօշը:

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ
ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՀՈԳԻՒ ՇԱՄԱՐ)
ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՇԱՄԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
(626) 797-7680

The Nagorno Karabakh Conflict Is Waiting for Its Just Settlement. Nikol Pashinyan Addressing UN General Assembly



Prime Minister of Armenia Nikol Pashinyan delivered a speech at the General Debate of the 76th session of the United Nations General Assembly, emphasizing that “Armenia is ready for a constructive dialogue, which should lead to the establishment of lasting peace in the region. The right of the people of Artsakh to self-determination cannot be suspended through the use of force; the conflict cannot be considered resolved as a result of the use of force.”

Adding that contacts mediated by the OSCE Minsk Group Co-Chairs will allow the parties to find common ground and open an arena to find answers to many questions.

“The interconnected transport arteries of the region will be an outcome of resolving this issue. Opportunity will be created for establishing economic ties, which is one of the important prerequisites for peaceful development.”

While examining the topic of re-

opening transport links, we discovered that there are options that aim at sustaining regional isolation and hostility, but there are also options that emphasize regional interconnectedness and can be a step-by-step solution to the problem of hostility. We are an advocate for the latter option.

If the railway connecting Armenia to Turkey is opened too, then the topic of opening regional communications will cover broader scope.” Pashinyan announced.

Pashinyan also addressed the issue of captive armenians in Azerbaijan, calling it an act against peace process.

“We propose to complete the process of the return of prisoners of war, hostages, and other captives without delay,” Pashinian said.

“It is also necessary to resume the peace process for the settlement of the Nagorno-Karabakh conflict under the auspices of the OSCE Minsk Group co-chairs,” Pashinian added

U.S. House Passes 5 Critical Amendments in NDAA H.R. 4350

WASHINGTON D.C. – By a vote of 316-113, the House of Representatives passed 5 pro-peace amendments to the National Defense Authorization Act (NDAA) for FY2022. The Senate is expected to take up the NDAA in the coming weeks.

In response to this news, ACA’s Washington D.C. representative Taniel Koushakjian stated “We commend the House of Representatives for adopting these significant, pro-democracy measures, especially all of the amendment sponsors for taking a strong stand against the war crimes committed by Azerbaijan’s armed forces against peaceful Armenians who are simply defending their right to live in peace. We urge Congress to ensure these measures and kept in the final adoption of the FY2022 NDAA.”

Amendment #21 to H.R. 4350

Creates a report on Azerbaijan’s activities in Nagorno Karabakh in 2020 to be submitted to the relevant congressional committees by the Secretary of Defense in consultation with the Secretary of State. Also expresses the Sense of Congress that the government of Azerbaijan should immediately return all Armenian prisoners of war and captured civilians. Urges the Administration to engage with Azerbaijani authorities, including through the OSCE Minsk Group, to make clear the importance of adhering to their obligations under the November 9 statement and international law to immediately release all prisoners of war and captured civilians.

Amendment #278 to H.R. 4350 Modifies the Global Magnitsky Human

Continued on page 2

PACE Calls on Azerbaijan to Release All Armenian POWs

STRASBOURG -- The Council of Europe’s Parliamentary Assembly (PACE) has called on Azerbaijan to set free “without further delay” all Armenian soldiers and civilians held by it one year after the outbreak of a war in Nagorno-Karabakh.

In a resolution on “humanitarian consequences” of the Nagorno-Karabakh conflict adopted late on Monday, the PACE also urged Armenia to provide Azerbaijan with more information about minefields in districts around Karabakh recaptured by Azerbaijani forces.

The wide-ranging resolution, opposed by virtually all Azerbaijani and Turkish members of the Strasbourg-based assembly, further says that both sides should investigate allegations of war crimes committed by them during the six-week hostilities stopped by a Russian-brokered ceasefire accord last November.

The deal calls, among other things, for the unconditional release of all prisoners of war and civilian captives held by the parties. Dozens of Armenians remain in Azerbaijani captivity.

The PACE expressed serious concern about their detention conditions as well as the fate of about 30 other Armenians “allegedly seen, filmed or photographed in captivity, with no indication as to their current whereabouts.”

“The Assembly is alarmed at allegations made by Armenia that these

persons have been subjected to enforced disappearances and possibly killed,” it said, adding that the Azerbaijani authorities must shed light on their whereabouts and “release all remaining captives and return them to Armenia without further delay.”

“The Assembly is concerned about the many allegations of crimes, war crimes and other wrongful acts leveled against both Armenia and Azerbaijan during the 6-week war,” reads the resolution.

It points to a “substantial number of consistent allegations of inhuman and degrading treatment and torture of Armenian prisoners of war by Azerbaijanis, as well as a number of allegations of similar treatment of Azerbaijani prisoners of war by Armenians.” The two sides, it says, must “fully investigate the allegations and bring to justice anyone, including at command level, found to be responsible for crimes, war crimes or other wrongful acts.”

The PACE also stressed the need to help tens of thousands of Karabakh Armenian civilians displaced by the war, protect religious and historical monuments in the conflict zone and de-escalate tensions along the Armenian-Azerbaijani border. It called on Armenia and Azerbaijan to start demarcating the border and “examine the possibility of creating a demilitarized zone with the presence of a peacekeeping or military monitoring force.”

Turkey's Erdogan Disappointed After Talks With President Biden

ISTANBUL (AP) — Turkish President Recep Tayyip Erdogan said Friday that recent talks with U.S. President Joe Biden had proved disappointing, and that his country would seek closer ties with Russia.

Speaking after prayers in Istanbul, Erdogan said he and Biden had failed to bridge their differences at a meeting during his visit to New York for the UN General Assembly this week.

“In the discussions with Mr. Biden that I’d been anticipating, there wasn’t the desired outcome. ... As two NATO countries, we need to be at a different point,” he told journalists.

Erdogan went on to criticize U.S. support for Kurdish militants in Syria who were instrumental in fighting the Islamic State group. Ankara considers them terrorists due to their links to the Kurdistan Workers’ Party, or PKK, which has waged a 37-year insurgency against Turkey. Turkey has a large and restive Kurdish ethnic minority. The PKK is listed as a terrorist organization by the U.S. and EU.

“America is not fighting terrorist organizations enough, it is giving them



a lot of weapons and equipment,” he said.

Erdogan is due to meet Russian President Vladimir Putin in the Black Sea resort of Sochi on Sept. 29, where the leaders will concentrate on the situation in Syria.

Erdogan said he would seek to take relations with Moscow “much further” when he meets Putin. “We strive to further our bilateral relations

Continued on page 4

Archbishop Raphaël François Minassian Elected Armenian Catholic Patriarch of Cilicia

ROME — The Synod of Bishops of the Armenian Catholic Church has elected Archbishop Raphaël François Minassian as Patriarch of Cilicia of the Armenians, Vatican News reports.

Upon his election, the 74-year-old patriarch took the name Patriarch Raphaël Pierre XXI Minassian.

The patriarch-to-be and his 11 confreres began meeting in Rome Sept. 20 to begin their second attempt at electing a patriarch.

The bishops had met in Lebanon for two weeks beginning June 22, but no candidate had garnered the two-thirds vote necessary to succeed Patriarch Grégoire Pierre XX Ghabroyan, who died in Beirut May 25.

In accordance with church law, after the unsuccessful election, the bishops turned to Pope Francis. He asked them to gather in Rome and begin the electoral process again Sept. 22 after two days of prayer and reflection.

His Beatitude Raphaël Bedros XXI Minassian was born on 24 November 1946 in Beirut. He studied at the Patriarchal Seminary of Bzommar (1958-1967) and at the Pontifical Gregorian University (1967-1973), where he also studied philosophy and theology. He attended a specialization course in psycho-pedagogy at the Salesian Pontifical University.

On 24 June 1973 he was ordained a priest as a member of the Patriarchal Clergy Institute in Bzommar. From 1973 to 1982 he served as parish priest of the Armenian Cathedral in Beirut, and from 1982 to 1984, secretary to Patriarch Hovannes Bedros XVIII Kasparian. From 1984 to 1989 he was in charge of founding the par-



ish complex of the Holy Cross in Zalka, Beirut.

From 1975 to 1989 he was a judge at the ecclesiastical tribunal of the Armenian Church in Beirut. He taught Armenian liturgy at the Pontifical University of Kaslik from 1985 to 1989, and in 1989 he was transferred to the United States of America, where he worked for a year as a parish priest in New York. Subsequently, until 2003, he was pastor for Armenian Catholics in California, Arizona and Nevada.

Since 2004 he has directed Telepace Armenia, of which he is founder. In 2005 he was appointed as Patriarchal exarch of Jerusalem and Amman for the Armenians. On 24 June 2011 the Holy Father appointed him ordinary for the Armenian Catholic faithful of Eastern Europe, assigning him the titular see of Caesarea in Cappadocia of the Armenians and the title of archbishop ad personam.

From 24 to 26 June 2016, he received Pope Francis during his Apostolic Journey in Armenia.

OSCE Minsk Group Co-chairs Host a Meeting Between Armenian and Azeri FMs



NEW YORK -- The foreign ministers of Armenia and Azerbaijan met in New York late on Friday for talks hosted by the U.S., Russian and French diplomats co-chairing the OSCE Minsk Group.

It was the first face-to-face meeting of the top diplomats of the two warring states since a Russian-brokered ceasefire agreement that stopped the Armenian-Azerbaijani war in Nagorno-Karabakh last November.

The three mediators described it as a “sign of the resolve of the two countries to reengage in the peace process through direct dialogue.” They also held separate meetings with Foreign Minister Ararat Mirzoyan and his Azerbaijani counterpart Jeyhun Bayramov on the sidelines of a session of the UN General Assembly.

“The Co-Chairs and Foreign Ministers discussed a wide range of outstanding unresolved issues between Armenia and Azerbaijan,” they said in a joint statement. “The Co-Chairs proposed specific focused measures to deescalate the situation and possible next steps.”

“The Co-Chairs reaffirm their commitment to continue working with the sides to find comprehensive solutions to all remaining issues related to or resulting from the Nagorno-Karabakh conflict in accordance with

their mandate,” added the statement.

It did not report any concrete understandings reached by Mirzoyan and Bayramov or say whether the co-chairs plan to visit the Karabakh conflict zone soon.

According to the Armenian Foreign Ministry, Mirzoyan reaffirmed Armenia’s readiness to “resume the Karabakh settlement process” that has long been mediated by the United States, Russia and France.

The talks came the day after Azerbaijani President Ilham Aliyev’s again claimed, in an address to the UN General Assembly, that Azerbaijan ended the Nagorno-Karabakh conflict with its victory in the six-week war.

A senior Armenia official insisted afterwards that “the conflict remains unresolved” because there is still no agreement on Karabakh’s status, the main bone of contention. The U.S. ambassador to Armenia, Lynne Tracy, has repeatedly made similar statements in recent weeks.

While in New York, both Mirzoyan and Bayramov held talks with Victoria Nuland, the U.S. undersecretary of state for political affairs. Nuland tweeted on Friday that she discussed with the Armenian foreign minister the “goal of peaceful settlement of the Nagorno-Karabakh conflict.”

Artsakh Ombudsman Publishes Report on Killing of Civilians by Azerbaijani Forces

STEPANAKERT -- The Human Rights Ombudsman of the Artsakh Republic has published an updated version of the Report on the cases of the killing of civilians in Artsakh by the armed forces of Azerbaijan.

The Report summarizes the data collected as a result of fact-finding work of the Artsakh Human Rights Ombudsman’s staff from September 27, 2020 to September 27, 2021 on the civilian killings by Azerbaijani armed forces either by targeted strikes or after their invasion of the civilian settlements of Artsakh. Only the cases proved on indisputable grounds are presented. The report provides a brief description on the circumstances of the killing of each civilian.

According to the data collected until September 27, 2021, the identities of 80 civilians killed by the Azerbaijani armed forces were revealed. 42 civilians were killed from long-range strikes by the Azerbaijani armed forces, including rocket-pro-



pelled grenades, shelling, bombardment, and sabotage by subversive groups. 38 civilians were killed in captivity or at least under the control of Azerbaijan from physical violence, stabbing, beheading, close-range shooting and other direct means. Out of 80 civilian victims, 68 are men and 12 are women. 52 civilians were killed at the place of residence, 15 at the public place, 11 at the place of work, 1 person in the Azerbaijani prison. The majority of civilian victims are people over 63 years old.

The Human Rights Ombudsman also recorded the cases of 163 civilian injuries, most of which resulted from strikes that resulted in the deaths of others. The fate of two dozen civilians

U.S. House Passes 5 Critical Amendments

Continued from page 1

Rights Accountability Act (Subtitle F of title XXI of PL 114-328) to authorize sanctions for serious human rights abuse, any violation of internationally recognized human rights, or corruption; adds two new reports to Congress; and repeals the sunset.

Amendment #325 to H.R. 4350 Requires a report from the Secretary of Defense, in collaboration with the Secretary of State, addressing allegations that some units of foreign countries that have participated in security cooperation programs under section 333 of title 10, U.S.C. may have also committed gross violations of internationally recognized human rights before or while receiving U.S. security assistance. This report would also in-

clude recommendations to improve human rights training and additional measures that can be adopted to prevent these types of violations.

Amendment #431 to H.R. 4350 Requires a report by the Secretary of State on the activities of the Grey Wolves organization (AKA Bozkurtlar & Ülkü Ocakları) undertaken against U.S. interests, allies, and international partners, including a review of the criteria met for designation as a foreign terrorist organization.

Amendment #449 to H.R. 4350 Requires a report within 180 days of all US humanitarian and developmental assistance programs in Nagorno Karabakh, including an analysis of the effectiveness of such programs and any plans for future assistance.

cludes recommendations to improve human rights training and additional measures that can be adopted to prevent these types of violations.

Amendment #431 to H.R. 4350 Requires a report by the Secretary of State on the activities of the Grey Wolves organization (AKA Bozkurtlar & Ülkü Ocakları) undertaken against U.S. interests, allies, and international partners, including a review of the criteria met for designation as a foreign terrorist organization.

Amendment #449 to H.R. 4350 Requires a report within 180 days of all US humanitarian and developmental assistance programs in Nagorno Karabakh, including an analysis of the effectiveness of such programs and any plans for future assistance.

from the territories occupied by Azerbaijan remains unknown. The report was prepared in a closed and public version. The closed report adds many photos of the victims before and after their deaths. The public report was prepared without photos, taking into account the cruel and sensitive images in them.

Azeri War Crimes: A Year Later



As September 27, 2021 marks the one year anniversary of Azerbaijan's warmongering aggression to reignite the Nagorno-Karabakh (Artsakh) conflict and attempt to ethnically cleanse the Armenian population of the Artsakh region, these are some of the many examples of war crimes and human rights violations committed by the Azerbaijani regime.

Stepanakert, a city of 55,000, and numerous other settlements in Artsakh, were subject to indiscriminate shelling and bombing by Azerbaijani forces.

Civilian infrastructure across Artsakh were targeted including hospitals, shelters, residential neighborhoods, churches, and theaters. In October, Azerbaijan bombed a Cultural Center in the town of Shushi and flattened the structure. During this time, Stepanakert's power plant and major electrical substation were targeted, which caused a regional outage. Hospitals and shelters which relied upon that power supply, were left vulnerable.

The Human Rights Ombudsman of Artsakh, Artak Beglaryan, alongside the Artsakh Ministry of Education, reported on November 2, 2020 that 61 schools and 10 kindergartens were shelled by the Azerbaijani military.

Several healthcare facilities were also targeted by Azerbaijan. On October 28, 2020, Stepanakert's maternity hospital was hit with air strikes. The same facility was hit again with a Smirch missile on November 3, 2020. Earlier, on October 14, 2020, the military hospital of Martakert was also shelled.

Use of Cluster Munitions

Further evidence of Azerbaijan's malicious motives in this war of aggression came from an October 23, 2020 report by Human Rights Watch. This report documents four incidents of Azerbaijan's use of cluster munitions in Stepanakert and the town of Hadrut. They noted that they could not "identify any military equipment or bases in the three neighborhoods [in

Stepanakert] where the attacks took place. Even if there had been, given the indiscriminate effects of cluster munitions, their use in a residential civilian setting is not permitted under the laws of war."

Use of Incendiary Ammunition

On October 30, 2020, Armenia's Human Rights Ombudsman Arman Tatoyan, released a video of Azerbaijan's use of white phosphorus munitions within Artsakh. Ethnic Armenians suffered numerous burns and large swaths of forest were devastated. Tatoyan stated, "These munitions have clear effects of mass destruction for the environment; now they are also used against civilians by Azerbaijani military forces and in this context are forbidden under international law."

War Crimes Against POWs and Civilians

According to the Geneva Convention III, prisoners of war may be interned without any particular procedure or for no individual reason. The purpose of this internment is not to punish them, but only to hinder their direct participation in hostilities and/or to protect them. Since the trilateral treaty signed on November 9, 2020, Azerbaijan holds more than 200 prisoners of war with no serious intent of releasing them, and thus violating international law.

Several reports have been released showing the war crimes committed by the Azerbaijani regime and officers in regard to Armenian POWs and civilians. These war crimes include granting of no quarter, despite surrender; and arbitrary maiming and executing (including beheadings) of civilians and POWs, psychological and physical torture of POWs, and the unnecessary destruction of civilian property and cultural heritage sites.

The Armenian Council believes that there is no alternative to this conflict other than a peaceful resolution. Azerbaijani aggression must be de-

Armenian Council Appoints Communications Director in Armenia

YEREVAN – The Armenian Council is pleased to welcome Hagop Keuchkarian as its new Communications Director in Armenia.

"I am excited and esteemed to join the Armenian Council's team in Armenia and looking forward to help bridge the divide between the Diaspora and our homeland, particularly as the Council's activities within Armenia and Artsakh are set to further develop," said Keuchkarian. "Through the Armenian Council, we will continue to promote the Council's vision and values, and continue to better serve the Armenian Cause worldwide."

"With Hagop's dedication, activism, and experience in communications, we are confident that he will further elevate the effectiveness of the Armenian Council's projects in Armenia," stated Armenian Council's Armenia Project Director Christine Shahinian. "We are fortunate to have the benefit of such a talented individual and are excited to have him on board given his commitment to the Armenian Cause," Shahinian added.

Keuchkarian has professional experience working for various non-governmental organizations in the



Middle East and has been featured on various news outlets regarding current affairs, specifically on issues relating to Armenia, the Armenian Diaspora and International Politics. His articles have also been published in various international periodicals. Prior to joining the Armenian Council, Keuchkarian worked as Philosophy, Civics, History and Geography teacher at AEBU Sahaguian Levon Meguerditchian College – Lebanon. Keuchkarian earned a Bachelor of Arts degree in Political and Administrative Sciences from the Lebanese University.

Representatives Schiff and Pallone Statements on the One-Year Anniversary of the Six-Week War in Nagorno-Karabakh

WASHINGTON, D.C. – Today, Congressman Adam Schiff (D-Burbank) issued the following statement on the one-year anniversary of the six-week war in Nagorno-Karabakh:

"One year ago today, an autocrat facing domestic discontent chose to provoke war with a peaceful neighbor. Over 44 days, Azerbaijani forces targeted and murdered many innocent civilians in Artsakh, and displaced tens of thousands more. The war created a mass humanitarian disaster and robbed countless ethnic Armenian families at home and abroad of their fathers and mothers, brothers and sisters, sons and daughters.

"Despite a ceasefire agreement, Azerbaijani aggression against the people of Artsakh and Armenia continues. Dozens of Armenian soldiers remain illegally detained and subject to torture, while thousands of innocent civilians still live in danger due to the continued and unprovoked threats in Nagorno-Karabakh.

"Now more than ever, we must recommit ourselves to doing everything possible to bring liberation and peace to the region. We must continue to demand Azerbaijan immediately and unconditionally return all prisoners of war and captured civilians. We must continue to urge the Biden administration to withhold U.S. assistance from the Aliyev regime and to reinvigorate

the peace process. And we must further strengthen and support democracy in Armenia and a free, independent Artsakh.

Rep. Pallone: Will Continue to Push For Aliyev And Erdogan to Be Held Accountable For Deadly Actions
Congressman Frank Pallone pledges to continue to push for Azerbaijani President Ilham Aliyev and Turkish President Recep Tayyip Erdogan to be held accountable for their deadly actions.

"Today marks the one-year anniversary of Azerbaijan and Turkey's unprovoked attack on Artsakh. The world witnessed deadly targeting of civilians and gruesome human rights abuses during the six-week war that followed," Rep. Pallone said in a Twitter post.

"World leaders refused to use diplomatic tools to halt the bloodshed, including targeted sanctions against Aliyev and Erdogan. One year later, these actions remain necessary to prevent further destabilizing efforts and ensure the return of Armenians currently in Azeri custody," he added.

"I will continue to push for Aliyev and Erdogan to be held accountable for their deadly actions. I will also continue pushing for meaningful U.S. aid to Artsakh that will help its people rebuild their homeland," the Congressman said.

nounced and thwarted by the international community.

The Armenian Council also continues to be convinced that a tangible and successful peace process requires

a direct dialogue with the people of Artsakh with the full participation of the Artsakh authorities, based upon the internationally recognized principles of self-determination.

New Academic Year and the 7-th Birthday of UWC Dilijan



DILIJAN -- UWC Dilijan marked its 7th birthday on the day of the 30th Anniversary of Armenian Independence. It coincided with the UN International Day of Peace and UWC Day — an annual global celebration of the UWC mission and values, which takes place on 21 September every year.

UWC Dilijan held a number of events for its community to mark the day. The event started with planting a special tree *Crataegus gregorianii* in the school garden in the memory of a friend and supporter of UWC Dilijan Vartan Gregorian, who was President of Carnegie Corporation of New York until his passing in April. *Crataegus gregorianii*, a new peculiar species, was discovered by E. Gabrielian and M. Sargsyan in the Aparan floristic district of Armenia and was named after Vartan Gregorian. UWC Dilijan is proud to have the Vartan Gregorian Learning Centre at the school's library.

The school's Community Celebration "Reimagine Tomorrow" went with the participation of the UWC Dilijan Founders Ruben Vardanyan and Veronika Zonabend — you can have a look at the recording of the gathering via this link.

"After the school was built, one of the most emotional moments for me was when I first saw here, at UWC Dilijan, the first cohort of students from all over the world - 94 kids who had the courage to dream. When we walk around Dilijan today we can see the impact done over the last years. I believe that our students will become ambassadors of our vision and ambassadors of Armenia: they have passion, patience and resilience to fulfill it, they have big hearts and sympathy for other people," said Veronika Zonabend, Co-Founder of UWC Dilijan and Chair of the Board.

In the academic year 2021/22 UWC Dilijan has welcomed 220 students from more than 80 countries; the college's teaching staff consists of 36 teachers from 15 countries. The total number of staff members this year is 78 with 44 from Armenia. Many students continue availing of the opportunity to study at UWC Dilijan thanks to the generous support of private donors, corporate entities and organisations: 20% of students are on a full scholarship, 60% of students - on a partial scholarship.

The academic performance of the Class of 2021, whose education

was most disrupted by both the global pandemic and the war in Armenia, was the strongest in the college's history. The pass rate is 99.1%, almost a quarter of students have 40+ points, and the number of bilingual diplomas has grown considerably.

Despite the pandemic our students found a way to give back to the community. During the summer Edik Nazaryan, from Stepanavan, and Andranik Galoyan, from the USA, with the support of Stepanavan entertainment and culture centre, organised a two-week English and Math programme in Stepanavan in the Lori Province of Armenia. They said, "We were delighted with the response we got and the interest in the programme. It was a rewarding experience for us to share our knowledge with the kids who, like ourselves, are thirsty for knowledge."

UWC Dilijan now has six generations of alumni — 620 graduates from 105 countries. They continue to give back to the UWCD community with time, talent and treasure; 20% of alumni volunteer, for example, at the summer camp Just Dilijan It, with projects of the Aurora Humanitarian Initiative and as part of the school activities.

"There is a common thread that unites the vastly different experiences that I had at UWC Dilijan: growth," says this year's graduate Emilio Rosas Gutierrez from Mexico. "I came to Armenia with a firm conviction that, regardless of the challenges I knew I would face, I would take in all that our host country had to offer. I pursued this mission starting with my first term, I encountered the hospitality of the Armenian people and made lasting friendships. In the end, we all saw our efforts come to fruition. A year after the pandemic hit, I received the news of where I would be going after graduation. I was generously awarded the Woodruff Scholarship from Emory University in Atlanta, USA. It was the challenges I faced at UWCD, and the growth that resulted from them, which positioned me as an example of the type of person my scholarship is awarded to."

UWC Dilijan is the first international boarding school of the UWC education model in the region. The college opened in 2014 in the Armenian town of Dilijan and currently has 220 students enrolled from more than 80 countries and 36 academic staff members from 15 countries.

Seventeenth-Century Armenian Paintings Return to Windsor Castle After 150 Years



LONDON — Visitors at Windsor Castle will get to see two newly conserved paintings by the mysterious 17th-century Armenian artist Marcos. Windsor Express reports.

The paintings have been installed in the King's Dining Room at Windsor Castle for the first time in 150 years. They were last recorded within the castle in the early 1870s.

Marcos is otherwise unknown and it is not known how or when the paintings arrived in England. They were first recorded as hanging at Windsor Castle in James II's inventory in 1688, and subsequently hung at Kensington Palace and Hampton Court Palace.

The striking portraits underwent

a conservation work to remove yellowed varnish.

The works of art show a member of the military aristocracy and an unmarried woman from New Julfa, the Armenian district of Isfahan, which was the cosmopolitan capital of Persia in the 17th century.

The figures are dressed in luxurious fabrics including Persian silks, which the Armenians of Isfahan famously traded across the globe. Both portraits include European details, such as a Venetian wine glass, a German clock and Dutch flowers, signifying affluence through access to luxury international commodities.

"Bureaucrats of the Armenian Genocide: The Mid-Level Perpetrators" by Dr. Suren Manukyan

Dr. Suren Manukyan, Kazan Visiting Professor in Armenian Studies at Fresno State, will speak on "Bureaucrats of the Armenian Genocide: The Mid-Level Perpetrators" at 7:00PM (Pacific time)/10:00PM (Eastern time) on Friday, October 15, 2021. The presentation is part of the Fall 2021 Lecture Series of the Armenian Studies Program and will be an online presentation. Zoom registration is required.

This is the second of a three-part series of presentations by Dr. Manukyan on the Armenian Genocide. His final presentation on "Ordinary Killers of the Armenian Genocide: The Lower-Level Perpetrators," will be given on Friday, November 12, 2021.

The second level of genocide perpetrators encompasses structures, which are directly involved in regulating the Genocide following the directives of top authorities, and ensuring the implementation of those instructions. The role of the structures or the

state bureaucracy on this level was remarkable. The local bureaucracy would greatly precondition the nature and the intensity of genocide. Local elites could intensify or slow down the dynamics of killings. Dr. Manukyan will discuss these factors in his presentation.

Dr. Manukyan is the Head of the UNESCO Chair on Prevention of Genocide and Other Atrocity Crimes at Yerevan State University and Head of the Department of Comparative Genocide Studies at the Armenian Genocide Museum-Institute (Yerevan). He is also a Visiting lecturer at the American University of Armenia and has been a Fulbright Scholar at the Center for the Study of Genocide and Human Rights at the Rutgers University of New Jersey.

For information about upcoming Armenian Studies Program presentations, please follow us on our Facebook page, @ArmenianStudiesFresnoState or at the Program website, <https://fresnostate.edu/armenianstudies>.

Turkey's Erdogan Disappointed

Continued from page 1

with Russia," he added.

Ties between the U.S. and Turkey have been frayed for several years. They deteriorated further two years ago when Ankara bought a Russian missile defense system. The purchase led to Turkey being kicked off the

U.S.-led F-35 stealth fighter aircraft project and to U.S. sanctions against leading Turkish defense industry officials.

Before leaving New York on Thursday, Erdogan had raised the F-35 issue with journalists, warning the current course of U.S.-Turkey relations "does not bode well."

Երբ Զաւատացին Վրիժառուները



ԱրեՏԻՍ ՈԱԶՄԻԿ

Աղմկաշատ Փարիզէն տարբեր ձայներ լսուեցան այդ օ. արտասովոր կրակոցներ:

Միջօրէի եռուն պահու մը՝ 24 Սեպտեմբեր 1981-ին, Փարիզի մէջ, Թուրքիոյ հիւպատոսարանը հերթական թիրախ դարձաւ հայ վրիժառուական շարժման՝ ԱՍԱԼԱ-ին:

Դէպքը պատահեցաւ այն ժամանակաշրջանին, երբ հակաթրքական գործողութիւնները հասած էին իրենց բարձրակէտին՝ 1981-էն 1983 թուականներուն: Ողջ լրատուական ցանցերը իրենց լուսարձակները կեդրոնացուցած էին Փարիզ՝ իմանալով գործողութեան հեղինակներուն անունները, անոնց «խափանարարութեան» դրդապատճառները եւ անոնց պատկանած կազմակերպութեան անունն ու նպատակները:

Եթէ հակա-թրքական էր, շատ հաւանաբար հայկական է: Եթէ հայկական է, ուրեմն դատի մը հետապնդումը կը միտէր: Կազմակերպութեան անունը արդէն ծանօթ էր իր դիպուկ, անօրինակ, թաքուն եւ երբեմն կտրուկ հարուածներով: Եւ անա այժմ, ի վերջոյ, Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակի մարտիկներուն անուններն ու դէմքերը պիտի բացայայտուէին: Պիտի վերջ գտնէր այն խորհրդաւորութիւնը որ պատուած էր ԱՍԱԼԱ-ին շուրջ: Բոլորը անհամբեր կը սպասէին թէ ով առաջինը դուրս պիտի գայ հիւպատոսարանի շէնքէն, որ յայտնի էր թէ վիրաւորուած էր գրոհի սկիզբին:

Փրանսական ոստիկանութիւնը խստօրէն օղակած է թրքական հիւպատոսարանը: Հսկողութեան տակ է տարածքը: Եւ անա, վիրաւոր, սակայն յաղթանակի V նշանով դուրս կու գայ «Եղիա Քեշիշեան» մարտական խումբին առաջնորդը՝ Վազգէն Սիսլեան, ֆրանսացի ոստիկաններու ուղեկցութեամբ: Աւելի ուշ մէկ-մէկ կը բացայայտուին միւս անդամները այս գործողութեան՝ Գէորգ Կիւզէլեան, Արամ Պասմաճեան եւ Յակոբ Ճուլֆայեան:

Իսկ ի՞նչ անունով մկրտուած էր գործողութիւնը.- Վան:

Ուրեմն ողջ աշխարհին յստակ էր արդէն, որ սա հայկական պահանջատիրութեան երկար պատմութեան մէկ էջն է:

40 տարի առաջ էր, որ գրուեցաւ այս էջը չորս անձնորի երիտասարդներու կողմէ: Առհասարակ, օտարական մը պիտի հարց

տար, թէ տասնամեակներ առաջ պատահած դէպք մը՝ Հայոց Յեղասպանութիւնը, երբ կը գործադրուէր, այս տղաքը ծնած անգամ չէին, իրենց կեանքին մէջ Թուրքի հետ իսկ չփուած չէին, ի՞նչ անհասկնալի, բայց հզօր մղումով իրենք զիրենք կը նետէին նահատակութեան գիրկը, պատրաստ էին կեանքի գնով մարդոց յիշեցնելու մոռցուած ժողովուրդի մը մասին, անոր եղբունալի մէկ խոովայուշ կոտորածին եւ հայրենահայութեան մասին:

Բայց ինչպէ՞ս անտարբեր մնային Լիբանան ծնած ու հասակ առած այս տղաքը եւ իրենց սերնդակիցները, որոնք թրծուեցան իրենց որբացած մեծհայրերուն եւ մեծմայրերուն ապրած տառապանքին յուշերով եւ արցունքներով, անոնց եղբունատես աչքերուն ու ականատեսի պատմութիւններուն լեղի ու աղեխարշ դրուագներով: Ինչպէ՞ս չդառնային մէկական վրիժառուներ, երբ ցինիկ ցեղասպանը կ'ուրանար իր զահանդական ոճիրը, երբ հեշտամով բազմութիւններ չէին իսկ լսած հայոց մասին, օտարներ անտեղեակ էին դարուս առաջին ցեղասպանութեան:

Անոնք տարիներու ընթացքին ջրհեղուեցան հայրենասիրութեան եւ վրիժառուութեան քուրային մէջ՝ օր մը պոռթկալու եւ լուռութեան հաստաբեւտ պատը քանդելու: Այդ օրն էր անա, որ Փարիզ, խաղաղ առաւօտ մը՝ 24 Սեպտեմբերին լսեց շաչիւնները ԱՍԱԼԱ-ի փամփուշտներուն:

«Վան» գործողութիւնը մի գուցէ արժանի ապտակ էր Հայոց Յեղասպանութեան գլխաւոր ճարտարապետ Թալաթի փաշային, որ 1915 Ապրիլին հայ երեւելիի մը դիմաց կը յիտորտար, ըսելով՝ ձեզի այնպիսի հարուած մը տամ, որ չիսուն տարի մոռնաք հայկական հարցի մասին:

Թերեւս, այդ լպիրշ յանցագործը իր նպատակին հասնելով, մոռցուց որոշ շրջան մը: Սակայն սերունդները, պատմութիւնը եւ հայկական վրիժառուական թափը իր հակահարուածով ապացուցեց, թէ թիւրքմբռնումի մէջ էր այս անեղ օսմանցին: Ինքնախաբէութեան մէջ են թալաթի յանցակիցները: ԱՍԱԼԱ-ի գինակիրները չիշեցուցին, թէ ոչինչ մոռցուած է: Վրէժի զգացումը կը նմանի անթեղուած կրակի, որ օր մը կրնայ բոցավառիլ անգուսպօրէն: ԱՍԱԼԱ-ն այդ բորբոքեց ի զարմանա շատերու՝ հայ թէ յատկապէս օտար:

Պէտք է փաստել, որ 1970-

ականներու վերջերուն եւ 1980-ականներուն ԱՍԱԼԱ-ն ամենաաղմկայարոց շարժումներէն մին էր՝ համաշխարհային մաշտապով: Այդ ա ոււմով «Վան» գործողութիւնը ամենաթիրախային հարուածներէն մէկն էր, մանաւանդ իր քարոզական արձագանգով, յետագային տղոց դատավարութեան քաղաքականացմամբ եւ ժողովրդային հետաքրքրութեամբ: Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը կը դժուարանար իր դիւանագիտական գործառնութիւնը կատարելու՝ նկատի առնելով որ դիւանագէտներ կը խուսափէին դիմակալել հայոց զգեստնիչ եւ խորհրդաւոր բազուկին հարուածները:

Ուրեմն, ցեղասպանութեան էրեք սերունդներ ետք, վրիժառուներ յանձն առին պատասխանել դահիճին: Ուշացած էին, այո՛, բայց հասան վերջապէս: Իսկ ինչո՞ւ հասան, որովհետեւ կը հաւատային հայրենիքի ազատագրութեան, եւ ուրեմն՝ հայրենիքի բռնազրակհնէրուն արժանի դատու դատաստանին: Այդ դատերէն մին էր Փարիզի մէջ իրագործուած թրքական հիւպատոսարանին գրաւումը:



Ինչ խօսք, հաւատք ունեցողներ կերտեցին մեր նորագոյն մարտական շարժումը: Երբ կը հաւատան վրիժառուները, պէտք է լռեն դասալիքները:

Տարի մը առաջ էր, երբ Արցախի Հանրապետութեան դէմ շղթայագերծուեցաւ ծանր պատերազմ մը: Հայաստանն ալ ներքաշուած էր պատերազմին՝ որպէս երաշխաւոր Արցախի հայութեան: Ատրպէյճան զգալի յաջողութիւն ունեցաւ, բայց ոչ ամբողջական՝ ըստ իր ծրագրերին:

Արցախը մնաց, թէպէտ արիւնքամ ու վիրաւոր: Պաքու պիտի չյանդգնէր փամփուշտ մ'իսկ արձակելու Արցախի ուղղութեամբ, եթէ չունենար իր խնամատար հովանին՝ Թուրքիան՝ իր հզօր բանակով եւ օդուժով: Թրքական բացայայտ ներգրաւումը պատերազմին

ցոյց կու տայ, թէ Ատրպէյճան յենած է այլոց, քանզի լաւ կը յիշէր նախորդ ոսնձգութեանց իրեն համար ծանր հետեւանքները:

Այս ժամանակաւոր առաւելութիւնը պատճառ դարձաւ Ատրպէյճանի ղեկավարին յիտորտալից ելոյթներուն: Շփացածութիւնը արդէն լկտիութեան հասցուցած Ալի-եւ չի թաքցնէր իր ախորժակները ապագայի նկատմամբ: Սակայն, նկատարժան կէտ մը կարելի է ընդգծել.- նոյնինքն Ատրպէյճանի նախագահը յաճախ կ'անդրադառնայ «հայկական ռեւանշ»ին. նոյնիսկ ատրպէյճանական կայաններ ցոյց տալով հայկական բանակի զօրավարութիւնները՝ կը գործածեն «ռեւանշ» եզրոյթը: Այսինքն՝ իրենց վախը փարատած չէ լիովին: Օր մը կրնան ստանալ հակահարուած: Քիչ մը ծռած հայը կրնայ կանգնիլ եւ անցնիլ «ռեւանշ»ի:

Այս նշմարները կը փաստեն, թէ թշնամին ունի մտավախութիւններ, եթէ ոչ այսօր, այլեւ՝ յետագային: Երեւի կը յիշեն նաեւ հայոց վրիժառուական արարքները տասնամեակներ առաջ, երբ ԱՍԱԼԱ-ականներ կը հաւատային

հայրենիքի ազատագրութեան եւ հակահարուածին կարեւորութեան. թէեւ ուշ, բայց ոչ ուշացած...

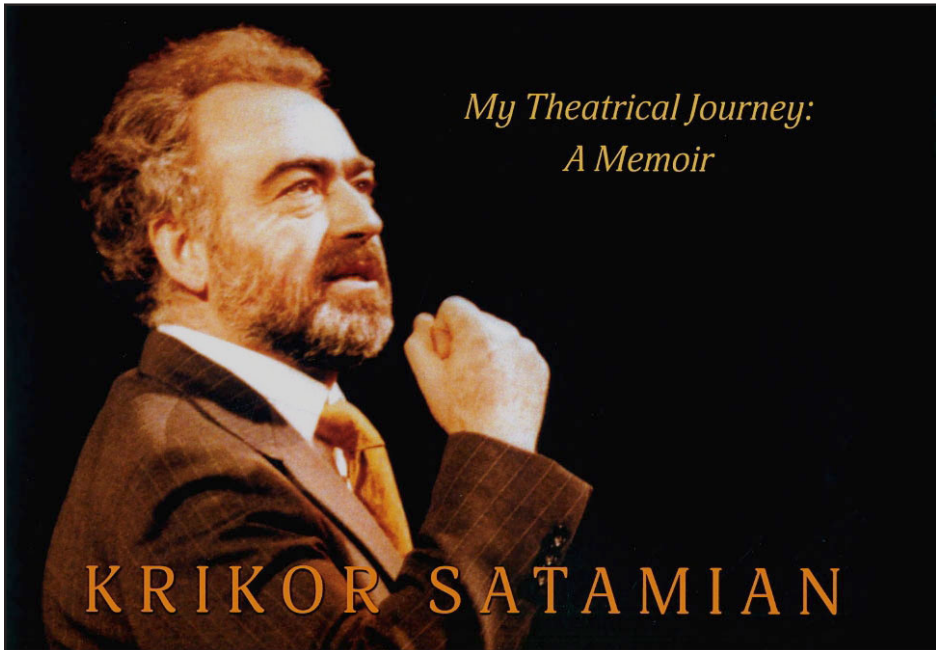
Այսօր, նահատակեալ սերունդի մը հարազատներ, որդիներ, գինակիցներ, գաղափարակիցներ չեն կրնար եւ պիտի չկրնան մոռնալ իրենց հարազատներուն թափած արիւնը, իրենց գրաւեալ հայրենիքին իւրաքանչիւր քիլ հողը:

Ինչո՞ւ, որովհետեւ երբ կը հաւատան վրիժառուները, կը լռեն ոստիկանները, անտարբերներն ու դասալիքները, ինչպէս որ պատահեցաւ քառասուն տարիներ առաջ, Փարիզի մէջ, երբ իրենց առաքելութեան եւ նուիրական սուրբ գործին հաւատացին ԱՍԱԼԱ-ի վրիժառուները, որոնք կը կոչուէին Վազգէն, Գէորգ, Արամ եւ Յակոբ:

#ArtsakhStrong
#GlobalArmeniansUnite
**WE ARE OUR BORDERS.
ALL FOR ARTSAKH.**
Donate Now

**TO DONATE VISIT
WWW.ARMENIAFUND.ORG/DONATE**

Սաթամեանի Թատերական Ուղին «Թատերական ճանապարհորդութիւնս. Յուշագրութիւն մը» Գրիգոր Սաթամեան - Լոս Անճելըս 2021



ԳՐԻԳՈՐ ՍԻՍՈՆԵԱՆ

60 տարի բեմին վրայ: Այսինքն համակ կեանք մը լուսարձակներուն տակ: Եւ ութսունի սեմին, պսակաձեւ ժահրի համատարած համաճարակին պարտադրած տարուան մը տնային բանտարկութեան ընթացքին, Գրիգոր Սաթամեան հաշուեյարդարի կը նստի ինքն իրեն հետ:

Եւ ահա՛, ընթերցողին սեղանին վրայ է «Թատերական ճանապարհորդութիւնս. Յուշագրութիւն մը» շքեղ հատորը: Հերրի Մեսրոպեանի արուեստի խմբագրութեամբ, հատորը լոյս տեսած է սրճասեղանի արուեստի գիրքերու եղանակով՝ հորիզոնական ծաւալով, բազմաթիւ բարձրորակ լուսանկարներով, երկսիւնակ գրութեան դասաւորումով: Գեղեցիկ մտայնացում մը, որ մտերմիկ ու անմիջական մթնոլորտ մը կը ստեղծէ, եւ ընթերցողը ներս կը հրաւիրէ մասնակցելու այս ուղեւորութեան:

Գրիգոր Սաթամեանի հետ ճամբայ կ'ելլենք Կիլիկիայէն՝ իր ծնունդէն շատ առաջ: Հակիրճ այց մը դէպի հօրենական եւ մօրենական ակունքները, տարագրութիւնը եւ Լիբանանի քաղաքական կազմաւորումը որպէս երկիր, կը պատրաստեն հեռանկարը ուր կը ծնի եւ հասակ կ'առնէ մանուկ հեղինակը:

Մայրը «լաւ դպրոցի» մը մասին լսած ըլլալով, Հ.Բ.Լ.Մ.-ի Յովակիմեան-Մանուկեան տղոց երկրորդական վարժարանը կ'արձանագրէ գինք: Տնօրէն պարոն Արա Թոփճեանի խստապահանջ դաստիարակութիւնը բախտորոշ դեր կ'ունենայ պատանի Գրիգորին հոգեմտաւոր աճումին մէջ: Յովակիմեանի տարիները «կեանքիս ամենակարեւոր տարիներն էին», կը գրէ Սաթամեան, եւ կ'աւելցնէ՝ «առանց այդ դպրոցի կը թուրթեան, պիտի չ'ըլլայի այն մարդը որ եմ այսօր»:

Յովակիմեանի մէջ կ'աշակերտէ Օննիկ Սարգիսեանի, Ջարեհ Մեղքոնեանի, Վահէ Վահեանի, Գերսամ Ահարոնեանի եւ այլ մտաւորականներու փաղանգի մը, որոնք իր մէջ կը կերտեն անհատականութիւն, դատողութիւն, ինչպէս նաեւ հայերէնի եւ արուեստի նկատմամբ խորունկ սէր:

Դարձեալ Յովակիմեանի մէջ

է որ կը կազմէ սրտակից եւ կատակասէր ընկերներու շրջանակ մը: Այս անկեղծ եւ մտերմ ընկերութիւնը արդէն 70 տարի է որ անխախտ կը մնայ, կ'աւելցնէ Սաթամեան:

Նոյն դպրոցական տարիներուն է որ՝ պարզ դիպուածով մը, Սաթամեան քայլ կը նետէ թատրոնի աշխարհ: Դասընկեր մը կը համոզէ Գրիգորը որ աշակերտական ներկայացման մը մէջ մանր դեր մը վերցնէ: Ամէջոտ ու հանդիսատեսէն սարսափող տղան դժուարութեամբ կը համոզուի, եւ դողալով բեմ կ'ելլէ: Ներկայացումը յաջողութիւն մըն է: Տնօրէն Թոփճեան մեծ ժպիտով կը մօտենայ, ձեռքը Գրիգորի ուսին կը դնէ, գնահատական խօսքեր կ'ըսէ եւ կը յանձնարարէ որ շարունակէ: «Տնօրէն Թոփճեանի ձեռքը ուսիս վրայ կախարդական ցպիկն էր», կը գրէ, «այդ օրէն ի վեր չեմ դադրած դերասանութենէ»:

1959ին կը հիմնուի Հ.Բ.Լ.Մ.-ի Վահրամ Փափագեան թատերախումբը եւ Գրիգորը տարի մը ետք կը միանայ անոր: «Բեմադրիչ Պերճ Ֆազլեանը եղաւ թատրոնի իմ առաջին ուսուցիչս եւ ես դերասանութեան մասին շատ բան սորվեցայ իրմէ», կը գրէ Սաթամեան:

Պէչրոթի Ամերիկեան Համալսարանի (ՊԱՀ) մէջ տնտեսութիւն կ'ուսանի, միեւնոյն ժամանակ մասնակցելով դպրոցական ներկայացումներու որպէս բեմադրիչ եւ դերասան: Կը միանայ նաեւ Լիբանանեան ժամանակակից թատրոնին եւ բեմ կ'ելլէ Ֆրանսերէն, արաբերէն, անգլերէն եւ հայերէն դերերով:

ՊԱՀն աւարտելէն ետք Լոնտոն կը մեկնի դերասանութիւն ուսանելու: Հոն թէ՛ ուսուցիչները եւ թէ՛ մամուլը կը գնահատեն իր տաղանդը: Լոնտոնի տարիներու փորձառութիւնը կը կազմաւորէ արհեստավարժ թատրոնի մարդը: 1968ին Լիբանան կը վերադառնայ, ուր հայ եւ օտար թատերական կեանքին մէջ աշխոյժ դէմք մը կը դառնայ, միեւնոյն ժամանակ դասաւանդելով ՊԱՀի եւ Հ.Բ.Լ.Մ.-ի վարժարաններուն մէջ:

1972ին Սաթամեանի գլխաւորած Հ.Բ.Լ.Մ.-ի Վահրամ Փափագեան թատերախումբը առաջին սփիւռքահայ միաւորն էր որ Խ

Հայաստան հրաւիրուեցաւ: Անոր երեք շաբթուայ շրջապտոյտը մեծ յաջողութեամբ պսակուեցաւ ժողովուրդին ու քննադատներուն կողմէ: Հոն է որ վաստակաշատ Վարդան Աճեմեանը, տպաւորուած Սաթամեանի տաղանդով, կ'առաջարկէ որ Հայաստան մնայ եւ Սունդուկեանի միանայ որպէս դերասան եւ բեմադրիչ: Սակայն Թատերախումբի պատասխանատուներէն Օննիկ Սարգիսեան դիտել կու տայ թէ Հայաստան արդէն հարուստ է պատրաստուած արուեստագէտներով, մինչ Սփիւռքը շատ աւելի կարիք ունի իր տաղանդին: Համոզուած, Սաթամեան կ'որոշէ Սփիւռքի մէջ շարունակել իր ասպարէզը:

Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմը տակնուվրայ ըրաւ այդ դրախտային երկիրը: Ստեղծուած չփոթութեան մէջ արուեստ եւ թատրոն կանք առին բնականաբար: Սակայն անհաւատալիօրէն, այդ անորոշութեան մէջ, Սաթամեան Փափագեան թատերախումբը Եւրոպա յաջող շրջապտոյտի կ'առաջնորդէ: Յետոյ կը սկսի իր ողիսականը. նախ Անգլիա կ'անցնի, ապա Նիւ Եորք, ուր ամերիկեան թատերախումբերու հետ կը բեմադրէ գնազան ներկայացումներ արժանանալով քննադատներու գնահատանքին: Սակայն ամերիկեան բեմերու խոստմնալից ճանապարհէն կը շեղի երբ՝ անսալով ընկերներու առաջարկին, կը միանայ Հ.Բ.Լ.Մ.ի շարքերուն որպէս Ամերիկայի գեղարուեստական դեկավար: Ամերիկեան բեմի կորուստը կը դառնայ հայ թատրոնի շահը:

Աւելի քան 40 տարի ան կը պաշտօնավարէ Բարեգործականի մէջ, այդ ճանապարհով ծառայելով հայկական գաղութներուն, ծաղկեցնելով հայ մշակոյթը՝ ընդհանրապէս, եւ հայ թատրոնը՝ մասնաւորապէս:

Իր թատերական երկար ուղին

լայնօրէն գնահատուած է թէ՛ հայրենիքի, եւ թէ՛ ալ սփիւռքի մէջ: Բազմաթիւ պատուոյ գիրքերու եւ շքանշաններու արժանացած է: Երկու գործող թատերախումբեր կոչուած են իր անունով:

Սակայն, ամէն արուեստագէտի կեանքը կ'անցնի ելեւէջներէ: Սաթամեանն ալ դիմագրաւած է գանոնք: Յստակ է որ գնազան մարդոց վերաբերմունքը, բայց յատկապէս բարեկամ համարուած անձերու դարանակալութիւնը, խոցած են սիրտը: Բայց ինք անյիշաչար, արագօրէն կ'անցնի այդ դէպքերուն վրայէն, առանց անուններ տալու՝ առանց հաշիւ պահանջելու:

Ահա կեանքի մը պատմութիւնը: Արդար եւ հայրենանուէր կեանք մը, ապրուած բեմի վրայ: Հարուստ եւ ստեղծագործ կեանք մը, որ վաթսուն տարի պայծառ կանթեղ մը եղաւ սփիւռքի տակաւ մթազնոյ հորիզոնին վրայ: Զահ մը՝ որ արեւմտահայերէն ճառագայթեց բեմերէն եւ սերունդներ խանդավառեց:

Հաճելի ընթերցումէն ետք, գիրքը գոցելէ առաջ, կարդացողը չի կրնար լուր ցաւ մը չ'զգայ: Ծակատագրի մէկ դաժան խաղն է՝ որ ամբողջ կեանք մը բեմի միջոցաւ Արեւմտահայերէնի պահպանման ու զարգացման համար պայքարելէ ետք, Սաթամեան հարկադրուած կը զգայ իր յուշերը անգլերէն գրելու որպէսզի մատչելի ըլլայ նոր սերունդին: Այն սերունդին, որուն համար ան ճգնեցաւ՝ տող առ տող, բառ առ բառ թատերական երկիսուութիւն սորվեցնելով: Կոտտացող ցաւ մը որ աւելի՛ ու աւելի՛ կը խոցէ ամեն արեւմտահայու սիրտը:

«Թատերական ճանապարհորդութիւնս. Յուշագրութիւն մը» գեղեցիկ գիրք մըն է: Սաթամեանի անձին կամ գործին ծանօթները, շատ մը հին յուշերու կողքին, անոր հարուստ կեանքին նոր ծալքերուն պիտի ծանօթանան: Իսկ անոնք որ բոլորովին անծանօթ են անոր, պիտի կարդան բազմապատակ ու ազնիւ արուեստագէտի մը մասին, որ վաթսուն տարի բեմերէն քաղցրացուց սփիւռքահայ կեանքը:

ՄԵՆՔ ԿԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵՆՔ ՁԵՐ ԱՊԱԳԱՆ, ՈՐՊԵՍՁԻ ԴՈՒՔ ԿԵՆՏՐՈՆԱՆԱՔ ՆԵՐԿԱԻ ՎՐԱ



RESIDENT INSURANCE PRODUCER
Accident and Health Agent,
Casualty Broker-Agent, Life-Only Agent, Property Broker-Agent

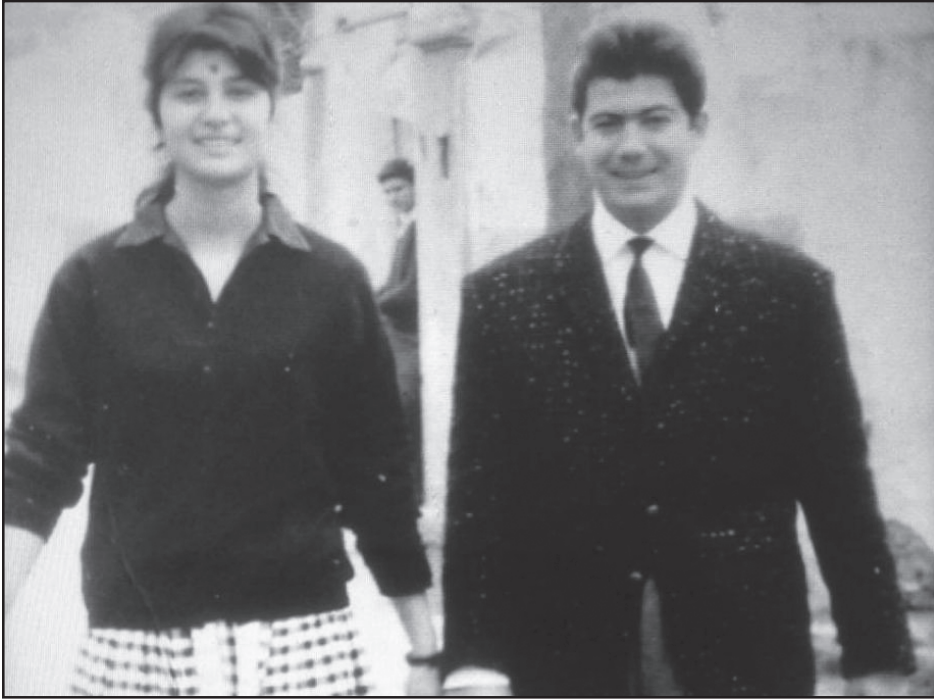
209 E. Alameda Ave., Suite 204
Burbank, CA 91502

**WE INSURE YOUR FUTURE,
SO YOU CAN FOCUS ON THE PRESENT**



KARAPET S. DEMIRCHYAN CA LICENSE: 0C74479
demkarsinc@sbcglobal.net (818) 913-2414

Մեկրոնեանն Ակաժ Սերը...



ԴՈԿՏ. ՀՐԱՅՐ ԵՒՊԵՏԵԱՆ

Սօսի Նալչաճեան ծնած է Կիպրոս: Ան հետագային շատ աւելի ճանչցուեցաւ իբրեւ Սիսի: Իսկ Հայրապետ Թորոսեան ծնած էր Պէյրութ: Ան ալ հետագային ճանչցուեցաւ որպէս Հայրօ: Բայց յատկանշական կը մնայ Սիսի եւ Հայրոյի հանդիպումը, որ տեղի ունեցաւ հայկական վարժարանի մէջ՝ Նիկոսիա, հանրածանօթ Մեկրոնեան կրթական հաստատութեան յարկին տակ: Անոնք հանդիպեցան հայկական վարժարանին մէջ, բայց հանդիպումը աննշան եւ աննպատակ չեղաւ, որովհետեւ անիկա կերտեց ամբողջ կեանք մը: Կեանք մը՝ սիրոյ, նաեւ նոյնքան՝ նուիրուածութեան եւ ծառայութեան: Սէրը՝ իրարու նկատմամբ եւ ընտանիքին: Իսկ այդ սիրոյ արգասիքը եղաւ նուիրումի եւ ծառայութեան համակ կեանք մը՝ հայուն եւ ազգային արժէքներուն համար:

Սիսին տասներեք տարեկանին, երեւի 1950-ական տարիներուն եկած է Մեկրոնեան վարժարան: Իսկ Հայրոն՝ Պուրճ Համուտի գաւազ, հազիւ տասներկու տարեկանին Պէյրութէն եկած է Կիպրոս: Փոքր տարիքէն կորսնցուցած է մայրը, ու երեւի ինք ալ բռնած է ճամբան «մանկութիւն չունեցող մարդոց»... Բայց այս մանկութիւն չունեցող տղան պիտի կերտէր «կեանք ունեցող» հայը, զօրաւոր եւ վճռական՝ իր ազգային առաքելութեան մէջ:

Սիսին կը պատմէ, թէ ինչպէ՛ս առաջին օրը մուտք կը գործէ Մեկրոնեան վարժարան. «Մէկ ժամ տեւեց, երբ վարձու ինքնաշարժով մը հասայ Մեկրոնեան, քանի կ'ապրէինք Նիկոսիոյ հեռավոր արուարձաններէն մէկուն մէջ»: Դպրոցի շէնքի մուտքին ան տեսած է աղջիկ մը, որ կու լար: Աղջիկը Ազատուհի Զինարեանն է, որ եկած էր Յունաստանէն եւ միակ զգացած է Կիպրոսի մէջ, որովհետեւ չէր գիտեր, թէ ինչ պիտի ընէր: «Ազատուհի խնդրեց, որ իր սենեկակիցը ըլլամ գիշերօթիկի բաժինին մէջ: Այդ օրէն սկսեալ եւ մինչեւ այսօր մենք մնացինք լաւ բարեկամներ», կ'ըսէ Սիսին:

Եւ չուշացաւ երկու պատանի հայուհիներու հնարքները,

որոնց մէջ Մեկրոնեանի գիշերօթիկը մնացող տղոց հետ հանդիպումները: Օրին մէկը Ազատուհի եւ Սիսին կը գտնեն գիրք մը, որուն մօտիկ կանգնած էին չորս տղաք: Ազատուհին Սիսին կը փափայ, որ տղոց հարցնեն, թէ որո՞ւ կը պատկանի գիրքը: Սիսին գիրքը կը դնէ չորս տղոց առջեւ, որոնց մէջ գտնուող Հայրոն կը մօտենայ եւ կը վերցնէ գիրքը: Արդեօք գիրքը Հայրոյնն էր, թէ՞ ինք ալ իր կարգին տղայական հնարքի դիմած էր՝ սկսելու համար ծանօթութիւն եւ յարաբերութիւն, որ պիտի տանէր սիրոյ պատմութեան մը, որ կեանք մը պիտի լեցնէր:

Հանդիպման երկրորդ առիթը աւելի դիպուկ դուրս կու գայ: Հայրոն Սիսին երեք դասարան աւելի բարձր էր՝ ներկայանալի եւ լաւ մարզիկ, Մեկրոնեանի պատքեթպոլի խումբի «աստղերէն» մին: Սիսին կը սկսի երթալ եւ դիտել Հայրոն պատքեթպոլի մրցումներուն ընթացքին: Բայց արդեօք միայն պիտի դիտէ՞ր:

Մրցումի մը ընթացքին ալ Հայրոն գնդակը պատահմամբ կը նետէ Սիսիի նստած աթոռի կողմը, եւ գնդակը կը դպչի անոր ոտքին: Հայրոն կը մօտենայ գնդակը առնելու եւ կ'ըսէ. «Քանի գնդակը ոտքիդ դպաւ, ուրեմն պիտի յաղթենք»:

Ճիշդ է՝ Հայրոն պիտի յաղթէր պատքեթպոլի մրցումներուն, բայց ան յաղթեց ամէնէն մեծ մրցումին՝ տիրանալով Սիսիի սիրոյն: Երեւի Հայրոյի դէպի կողով նետած իւրաքանչիւր գնդակի հետ ան պիտի նետէր իր սէրը՝ Սիսիի սրտին մէջ: Այդպիսով Սիսի սիրտը պիտի լեցուէր այդ սիրոյ գնդակներով՝ այնքան, որ այլեւս պիտի սկսէր յորդիլ եւ դուրս գալ:

Եւ այդ յորդած սէրէն դուրս պիտի գար Սիսին նամակը Հայրոյին. «Քեզ շատ կը սիրեմ»: Սիսին յանդիմութիւն կ'ունենայ գրելու նամակը եւ խնդրելու Հայրոյին դասընկերուհիներէն մէկէն, որ յանձնէ գայն: Իրապէս ալ սէրը տկարութիւն չի ճանչնար եղեր: Սիսին գտաւ իր ուժը՝ դուրս բերելու համար իր սէրը: Սէրը՝ Հայրոյին...

Բայց կային Մեկրոնեանի ցանկապատերը, որոնք կը բաժնէին տղաքը աղջիկներէն: Այդ ցանկապատը Հայրոյի եւ Սիսիի

համար միայն աշխարհագրական բաժանում էր: Եւ չուշացաւ Հայրոյին պատասխանը: Ան նամակ մը նետեց ցանկապատի աղջկանց կողմը, ուր Սիսին նստած էր, եւ որուն մէջ ան տուաւ իր խոստովանութիւնը. «Ես ալ քեզ կը սիրեմ»:

Փոխադարձ սիրոյ զգացումներու բացայայտումով կը սկսէր գուրգուրանքը իրարու նկատմամբ: Հայրոն օր մը երեկոյեան ընթրիքի նարինջի իր բաժինը կը բերէ Սիսին. «Ասիկա բաժինս է: Ես չկերայ, որպէսզի քեզի տամ»:

Հայրոն եւ Սիսին իրարու տուած էին իրենց սէրը, որ սկսած էր վերածուիլ իրական կեանքի: Հայրոն կ'աւարտէ Մեկրոնեան վարժարանը եւ կը պատրաստուի վերադառնալ Պէյրութ՝ ուսումը կատարելագործելու: Բայց ինչպէ՞ս երթալ Պէյրութ, երբ Սիսին տակաւին Մեկրոնեան էր, նաեւ՝ իր սիրտը:

Եւ չ'ուշանար Հայրոյին վճռականութիւնը, որ կը ներկայացնէ նաեւ Սիսին. «Կ'ուզեմ երթալ եւ հանդիպիլ ծնողքիդ հետ», կ'ըլլայ խանդավառ երիտասարդին հաստատ կեցուածքը: Բայց եւ այնպէս Սիսին հօր խանդավառութիւնը տարբեր էր Հայրոյինէն: «Գնա՛, տղա՛ս, ուսանէ՛: Երբ վերադառնաս, տեսնենք՝ ինչ կ'ըլլայ: Եթէ մինչ այդ մեր աղջիկը չէ ամուսնացած, կը նայինք...»:

Հայրոյի համար դիւրին չէր այս կեցուածքը: Ան կ'երթայ Պէյրութ, բայց մէկ ամիս ետք դարձեալ կը վերադառնայ Կիպրոս եւ կը դառնայ թուաբանութեան ուսուցիչ Մեկրոնեան վարժարանի մէջ: Իսկ իր աշակերտներէն Սիսին...

Սիսին կը գերազանցէր թուաբանութեան քննութիւններուն, ինչ որ կը գրգռէր դասընկերուհիներուն նախանձը. «Եթէ մենք ալ մեզ սիրող ուսուցիչ ունենայինք, մենք ալ բարձր նիշեր կ'առնէինք»:

1963 թուականին Սիսին եւ Հայրոն կ'ամուսնանան: Սիսին տասնինը տարեկան էր, իսկ Հայրոն՝ քսանչորս:

Հայրոն զգայուն տղայ էր: Թէեւ թուաբանութեան ուսուցիչ էր, բայց երաժշտութիւնը անոր կեանքն էր: Աւելի ուշ ան կ'ըլլայ երաժշտութեան ուսուցիչ՝ Նարեկ ազգային վարժարանին մէջ: Հայրոն եթէ մէկ կողմէ դարձաւ խմբավար՝ երկար տարիներ ծառայելով հայ եկեղեցուց եւ անոր երգչախումբին, բայց նոյնքան վաստակ շահեցաւ կիպրոսյան շրջանակի մէջ՝ իբրեւ ծանօթ երաժիշտ եւ «չեւիթ»:

Ան երկար տարիներ մաս կազմեց Կիպրոսի սիմֆոնիք նուագախումբին՝ սէր եւ յարգանք նուաճելով բոլորին կողմէ:

Սիսին նուիրուեցաւ Կիպրոսի հայկական ռատիօսամին: Ան աւելի քան քառասուն երկար տարիներ մեծ նուիրուածութեամբ եւ սիրով ծառայեց՝ հաշիւահարկային հարկերու հաշիւները իրենց շնորհակալութիւնը կը յայտնեն Հ.Մ.Մ.ի անդամներուն եւ վարչութեան, իրենց բարոյական եւ նիւթական աջակցութեան համար: Առ այդ կը կատարեն հետեւեալ նուիրատուութիւնները՝ Հ.Մ.Մ.ի վարչութեան \$100 «Միս» շաբաթաթերթին \$100

Թեամբ եւ սիրով ծառայեց՝ հայուն «ձայնը» լսելի դարձնելու ամէն կողմ:

Սիսին հետ երկար տարիներ կրցայ գործակցիլ, երբ հայերէն հոգեւոր եւ այլ յայտագիրներ կը պատրաստէինք ու կը սփռէինք: Իսկ Հայրոն արդէն ֆիզիքապէս սկսած էր տկարանալ, երբ ես իրեն հանդիպեցայ եւ գինք անձնապէս ճանչցայ: Մէկ-մէկ պիտի հարցնէր ինձի, երբ կրնար. «Մեր Պուրճ Համուտը ինչպէ՞ս է»: Հայրոն չէր կրնար մոռնալ տունը, անոր կարօտն ու սէրը:

Հայրոն իր երկրային կեանքին հրաժեշտ տուաւ 2012 թուականին՝ տարեդարձէն տասներկու օր առաջ: Սիսին դադրած է աշխատանքէ եւ կ'ապրի հանգստեան իր կեանքը: Բայց Հայրոյին սէրը չէ դադրած իր կեանքէն: «Նկարը տունը հեռատեսիլին վրայ է: Կ'ապրիմ հետը ամէն օր», ըսաւ Սիսին:

Կիպրոսի սիմֆոնիք նուագախումբը 24 մայիսի 2012-ին յուշ երեկոյ մը կազմակերպեց Հայրոյի վաստակին: Անոնք Սիսին յանձնեցին շքանշան մը՝ յերախտագիտութիւն Հայրոյի երկար տարիներու երաժշտական վաստակին եւ ներդրումին Կիպրոսի մէջ:

Հայրոն եւ Սիսին՝ երկուքն ալ պարգեւատրուած են Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան «Մեսրոպ Մաշտոց» շքանշանով՝ իրենց ծառայութեամբ լեցուն կեանքին համար: Հայրոյին կեանքին կարգախօսն էր՝ «Ծառայէ եւ յարգէ»:

«Հայրս հրեշտակ մըն էր, որ այս աշխարհը եկաւ», կ'ըսէ Մարալը՝ Հայրոյի եւ Սիսիի դուստրը: Հրեշտակ մը, որուն սիրտը երբեք չդադրեցաւ բաբախելէ...:

Ներկայ էի Հայրոյի յուղարկաւորութեան արարողութեան: Թէեւ մարմինը դադրած էր շնչելէ, բայց կը զգայի անոր սիրտը, որ չէր դադրած բաբախելէ: Եւ այդ բաբախող սրտին մէջ կը զգայիր սէրը Սիսին... Սէրը՝ երաժշտութեան... Սէրը՝ արժէքի կեանքին... Սէրը՝ հայուն:

Այս Մեկրոնեանէն սկսած սէրն է: Հայրոյին եւ Սիսին սէրը: Սէրը, որ կերտեց անձնական եւ ընտանեկան կեանք, բայց նաեւ՝ գաղութային եւ ազգային: Եւ այս այն սէրն է, որ կը շարունակուի եւ կանգ չ'առնէր: Կը շարունակուի եւ կը կերտէ կեանքեր: Կեանքեր՝ սիրոյ եւ արժէքի:

Պիտի շարունակե՞նք կերտել այս կեանքերը՝ սիրոյ եւ արժէքի:

Եթէ հայուն կեանքը պիտի դնենք պատմութեան շարունակականութեան մէջ, ապա պատասխանը պիտի ըլլայ՝ այո՛: Մեկրոնեանէն սկսած սէրը, որ կը շարունակուի եւ կը կերտէ նոր կեանքեր:

Պահենք եւ կերտենք այս կեանքերը...:

Շնորհակալիք

Գրիգոր եւ Անժէլիքա Լաչինեաններու ամուսնութեան առթիւ Տէր եւ Տիկ. Կարօ եւ Սոնա Լաչինեաններ իրենց շնորհակալութիւնը կը յայտնեն Հ.Մ.Մ.ի անդամներուն եւ վարչութեան, իրենց բարոյական եւ նիւթական աջակցութեան համար: Առ այդ կը կատարեն հետեւեալ նուիրատուութիւնները՝ Հ.Մ.Մ.ի վարչութեան \$100 «Միս» շաբաթաթերթին \$100

UWC Դիլիջանի Նոր Ակադեմիական Տարուայ Ակիզբը Եւ՝ Եօթերորդ Տարեդարձը



Հայաստանի անկախութեան 30-ամեակի օրը UWC Դիլիջանը նշեց իր 7-րդ տարեդարձը: Այն համընկաւ ՄԱԿ-ի Խաղաղութեան միջազգային օրուայ եւ՝ UWC դպրոցների օրուայ հետ: Աշխարհի տարբեր մասերում գտնուող UWC դպրոցները նշում են այս օրը որպէս UWC շարժման առաքելութեան եւ՝ արժէքների մեծարման օր:

Այս օրը UWC Դիլիջանի համայնքը նշեց միջոցառումների շարքով: Օրը սկսուեց ծառատունկով: Դպրոցի այգում տնկուեց Գրիգորեանի ալոնեի (Crataegus gregorianii) ի յիշատակ UWC Դիլիջանի բարեկամ եւ՝ հովանաւոր Վարդան Գրիգորեանի՝ Նիւ Եորքի Քարնիկի կորպորացիայի նախագահի: Գրիգորեանի ալոնեին նոր յատուկ տեսակ է, որը յայտնաբերուել է Ե. Գաբրիէլեանի եւ՝ Մ. Սարգսեանի կողմից Դալարի կիրճում եւ՝ կոչուել է ի պատիւ Վարդան Գրիգորեանի: UWC Դիլիջանի գրադարանը հպարտօրէն կրում է Վարդան Գրիգորեան ուսումնասիրութեան կեդրոն անուանումը:

UWC Դիլիջանի համահիմնադիրներ Ռուբէն Վարդանեանը եւ՝ Վերոնիքա Զոնաբենդը մասնակցեցին դպրոցի «Վերահիմաստաւորելով ապագան» թեմատիկ սեմինարներին:

«Դպրոցը կառուցելուց ի վեր, ինձ համար ամենալուրջ պահերից մէկն այն էր, երբ տեսայ UWC Դիլիջանի առաջին ուսանողներին՝ երեխաներ 94 երկրից, ովքեր երազելու քաջութիւն էին ունեցել: Այսօր, երբ քայլում ես Դիլիջանում, տեսնում ես տարիներ շարունակ արուած գործերի արդիւնքը: Վստահ եմ, որ մեր ուսանողները դառնալու են մեր տեսլականի ղեկավարները եւ՝ Հայաստանի ղեկավարները. նրանք ունեն այդ ձգտումը, համբերատարութիւնը, սովորութիւնը, մեծ սիրտ եւ՝ կարեկցանք այլոց հանդէպ», - ասաց UWC Դիլիջանի համահիմնադիր եւ՝ խորհրդի նախագահ Վերոնիքա Զոնաբենդը:

2021-22 ուսումնական տարում UWC Դիլիջանը դռները բացեց գրեթէ 80 երկրից 220 ուսանողների առջեւ: Դպրոցի ուսուցչական անձնակազմը բաղկացած է 15 երկրի 36 ուսուցիչներից: Դպրոցի անձնակազմի 78 անդամներից 44-ը Հայաստանից են: Ուսանողների մեծ մասը UWC Դիլիջանում սովորելու հնարաւորութիւն է ստանում անհատ հովանաւորների, կազմակերպութիւնների եւ՝ մասնաւոր ընկերութիւնների առատաձեռն օժանդակութեան շնորհիւ: Այսպէս՝ ուսանողների 20%

սովորում է լրիւ, իսկ 60% մասնակի կրթաթոշակով:

2021թ. շրջանաւարտների ակադեմիական արդիւնքները դպրոցի պատմութեան ընթացքում ռեկորդային են եղել չնայած համավարակի եւ՝ Հայաստանում տեղի ունեցած պատերազմի առաջացրած դժուարութիւններին: Ուսանողների 99.1% յաղթահարել է անցողիկ շէմը: Ուսանողների գրեթէ մէկ քառորդն ստացել է 40 բալ եւ՝ աւելի, ընդ որում՝ զգալիօրէն աճել է շնորհուած երկրագործ ղեկավարների թիւը:

Չնայած համավարակին մեր ուսանողները հնարաւորինս մասնակցել եւ՝ իրենց ներդրումն են ունեցել համայնքի կեանքին: Ամառային ամիսներին ստեփանապոլսից իջելի Նազարեանը եւ՝ ամերիկահայ Անդրանիկ Գալոյեանը, Ստեփանապոլսի մշակույթի կեդրոնի աջակցութեամբ կազմակերպել են անգլերէնի եւ՝ մաթեմատիկայի երկշաբաթեայ ուսումնական ծրագիր: «Մենք հիացած էինք ստացուած արձագանքով եւ՝ ծրագրի հանդէպ ցուցաբերուած հետաքրքրութեամբ: Մեր գիտելիքները այլ երեխաների հետ կիսելը մեզ համար եւ՝ սօսակար փորձ էր», - նշում են նրանք:

UWC Դիլիջանն ունի շրջանաւարտների վեց սերունդ՝ 620 շրջանաւարտ 105 երկրից: Նրանք շարունակում են մասնակցել UWC Դիլիջանի համայնքի կեանքին՝ լրիւ կամաւորական աշխատանքի, թէ ֆինանսական աջակցութեան տեսքով: Շրջանաւարտների 20% կատարել է որեւէ կամաւորական աշխատանք UWC Դիլիջանի ամառային ճամբարի, Աւրորա մարդասիրական ծրագրի, ինչպէս նաեւ՝ դպրոցի այլ ակտիւութիւնների շրջանակում:

«Անձնային աճ՝ հա թէ ինչն է բնորոշում այն տարբեր փորձառութիւնները, որը ես անձամբ ունեցել եմ UWC Դիլիջանում», - նշում է այս տարուայ մեքսիքացի շրջանաւարտ էմիլիօ Ռոսաս Գուտիերասը: «Ես Հայաստան եկայ այն համոզմամբ, որ անկախ ակնկալուող մարտահրաւէրներից լիարժէք կը ճանաչեմ եւ՝ կը վայելեմ ինձ հիւրընկալող երկիրը: Առաջին իսկ օրուանից հաւատարիմ եմ եղել իմ այս ներքին որոշմանը: Ես իմացայ, թէ ինչ է հայկական հիւրասիրութիւնը եւ՝ գտայ հաւատարիմ ընկերներ: Մեր ջանքերն իզուր չեն անցել: Համավարակի առաջին տարուայ վերջում յայտնի դարձաւ, թէ որտեղ եմ շարունակելու կրթութիւնս: Ընդունուել եմ ԱՄՆ Ատլանտայի էմորի հա-

Հայաստանի Եւ Լեհաստանի Պետական Արխիւները Ու Լեհաստանի Մէջ Հայկական Մշակոյթի Հետազօտական Կեդրոնը Յուշագիր Կը Ստորագրեն



Հայաստանի ազգային արխիւ կազմակերպութեան տնօրէն Գրիգոր Արշակեան ընդունած է Լեհաստանի մէջ հայկական մշակոյթի հետազօտական կեդրոնի ներկայացուցիչ, լեհ պատմաբան, հայագէտ Եաքուպ Օշիեցքին:

Հանդիպման ընթացքին նշուած է, որ փոխգործակցութեան շրջանակին մէջ կը նախատեսուի յուշագրի ստորագրում՝ Հայաստանի ազգային արխիւի, Լեհաստանի պետական արխիւի եւ Լեհաստանի մէջ հայկական մշակոյթի հետազօտական կեդրոնին միջեւ:

Ջրուցակիցները անդրադարձած են Լեհաստանի մէջ հայկական համայնքի նշանակութեան, հայերու նկատմամբ ցուցաբերուող պետական բարձր հոգածութեան, մասնաւորապէս Լեհաստանի Սէյմի 2017-ին ընդունած «Կազի միւր Մեծ թագաւորին կողմէ Լեհաստանի հայերուն շնորհուած արտօնութիւնները 650-ամեայ տարեդարձի մասին» յատուկ բանաձեւին, ինչպէս նաեւ Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան եւ Լեհաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան միջեւ մշակոյթի, գիտութեան ու կրթութեան ոլորտներում մէջ փոխգործակցութեան: Այդ ծիրին մէջ Եաքուպ Օշիեցքին նշած է, որ Հայաստանի ազգային արխիւի եւ Լեհաստանի մէջ հայկական մշակոյթի հետազօտական կեդրոնին միջեւ համագործակցութիւնը մեկնարկած է 2019 թուականին:

«Գրիգոր Արշակեանը, բարձր գնահատելով հայագիտութեան ոլորտին մէջ օտարազգի գիտնա-

կաններուն կատարած նշանակալի ներդրումը, պատրաստակամութիւն յայտնած է աջակցելու Լեհաստանի մէջ հայկական մշակոյթի հետազօտական կեդրոնին:

Նշուած է, որ փոխգործակցութեան շրջանակին մէջ կը նախատեսուի յուշագրի ստորագրում՝ Հայաստանի ազգային արխիւի, Լեհաստանի պետական արխիւի եւ Լեհաստանի մէջ հայկական մշակոյթի հետազօտական կեդրոնին միջեւ», կ'ըսուի հաղորդագրութեան մէջ:

Երկուստէք կարեւորուած է հայ-լեհական դիւանագիտական յարաբերութիւնները 30-ամեակին նուիրուած համատեղ հետազօտութիւնները կատարուած ու միջոցառումները կազմակերպումը, ինչպէս նաեւ փոխադարձ այցելութիւնները միջոցով փորձի փոխանակումը:

Լեհաստանի մէջ հայկական մշակոյթի ուսումնասիրութիւնները կեդրոնը հիմնադրուած է 2019-ին՝ Քրաքով քաղաքի Եակեյոնեան համալսարանին մէջ: Այն հիմնադրուած է եւ կը ֆինանսաւորուի Լեհաստանի Գիտութեան նախարարութեան կողմէ ու Լեհաստանի մէջ մեծ հեղինակութիւն վայելող Արուեստներու եւ գիտութիւններու ակադեմիայի կառուցուածքային ստորաբաժանումն է: Կեդրոնի ծրագրերը գլխաւոր առանցքը լեհահայութեան պատմութեան ու արխիւային մատենագիտութեան ուսումնասիրութիւնն է, արխիւային եւ վերլուծական հետազօտութիւնները կատարուած ու արդիւնքները տարածումը:

մալարան՝ Վուդրաֆի կրթաթոշակով: UWC Դիլիջանում ստացած փորձառութեան եւ՝ դրա արդիւնքում ունեցած անձնային աճի շնորհիւ է, որ հենց ինձ տրամադրեցին այս կրթաթոշակը»:

UWC Դիլիջանը յետխորհրդային տարածքում հիմնուած առաջին միջազգային դպրոցն է, որը գործում է UWC կրթական մոտեւորով: Դպրոցն իր դռները բացել է 2014 թուականին Հայաստանի Դիլիջան քաղաքում: Այն ներկայումս ունի 220 ուսանող աշխարհի աւելի քան 80 երկրից, իսկ դասախօսական կազմը ներառում է 36 ուսուցիչ՝ 15 երկրից:

UWC Դիլիջանի ստեղծման գաղափարը պատկանում է հանրօգուտ ներդրողներ եւ՝ սոցիալական ձեռներէցներ Ռուբէն Վարդանեանի եւ՝ Վերոնիքա Զոնաբենդին, որոնք այն կեանքի են կոչել այլ հիմնադիր նուիրատուների աջակցութեամբ: Քոլեջը կառուցուել է աւելի քան 330 բարերարի առատաձեռն նուիրատուութիւնների շնորհիւ: Քոլեջի ընդունելութեան քաղաքականութիւնը հիմնուած է ֆինանսական աջակցութեան կարիքի վրայ եւ՝ թոյլ է տալիս դիմելու բոլորին՝ անկախ սոցիալ-տնտեսական կացութիւնից: Ուսանողների աւելի քան 80% ստանում է լրիւ կամ մասնակի կրթաթոշակ:

UWC Դիլիջանում ուսումնասիրութեան եւ՝ դասաւանդման գործընթացն իրականացուած է Սիլվազապի բակալաւրիատ « (International Baccalaureate, IB) դիպլոմային ծրագրով, որը գնահատուող ծրագիր է՝ նախատեսուած 16-19 տարեկան երիտասարդների համար:

Արմին-Հայերի Մի Քանի Բարոյացուցիչ Դեպքերի Մասին

«Հողը մի կենդանի էակ է, նա ունի իր հոգին: Առանց հայրենիքի, առանց հարազատ հողի հետ սերտ կապի, մարդ չի կարող գտնել իրեն, իր հոգին: Ես համոզուած եմ, որ առանց հողի արուեստագետ չի եղել: Հողի սիրտը գտնուում է մարդու սրտի մէջ: Ամէն ինչ սրտից է բխում, ամէն ինչ սրտով է սկսուում: Իմ խորհուրդ խորհիւրդ եղել է իմ սէրը դէպի մայր հողն ու ժողովուրդը: Այդ սէրը ես արտայայտել եմ արուեստով, որն իմ հոգին է: Ուրիշ հաւատ ու սէր ես չեմ ունեցել...»:

Մարտիրոս Սարեան

ՊՕՂՈՍ ԱՐՄԵՆԱԿ ԼԱԳԻՍԵԱՆ

Հայոց պատմագրութիւնում չիշտակուած են բազում բարոյացուցիչ դէպքերի մասին: Հայ մարդը արբի է, Հայ ազգի մտաւոր «Պանթէոնում» չիշտակուած են մարդկային հարաբերութիւնների գագաթական, մտաւոր յեղումներ, որոնք կազմաւորուել են նրա մտքի կարողականութեան շնորհիւ: Պատմիչները նկարագրել են Ասորեստանցիների գերի տարած մարդկանց նկատմամբ կատարուած տանջանքների նկարագրութիւնը, ահաւոր են, չիշտակուած ոչ: Աշխարհը չի գնահատում Հայոց բանակների ասորեստանցիների հանդէպ դիմադրութիւնն ու նրա յաղթանակները արգելափակել էին նրանց առաջխաղաղումը հիւսիս ու արեւմուտք: Արեւմուտքը չանսաց Պարսկաստանի նախագգուշացումներին, որ արեւմուտք էր թափանցում արեւելքից ներխուժած դաժան մի ցեղ, առաջարկել կասեցնելու նրա առաջընթացը... չանսացին, տապալեցին իրենց մայրաքաղաքը, կողոպտեցին այն ինչ կար, իրենց օսմանի թելադրանքով թողեցին միայն պատերը, յոյների երկիր, սերբերի երկիր, հասան Վիեննայի դարպասներ, միայն տարերքի գորութիւն էր կարողացել քանդել նրանց բանակի միաւորները:

Այս գրութիւնում առանց Արամ Նահապետի մասին չիշեցնելու այն ոչ «Լիարիւն» պիտի լինէր: Արամ Նահապետ ծնուել էր մ.թ.ա. 1846/1845 թուականներին, Արմաւիր աթոռանիստ քաղաքում, մահացել մ.թ.ա. 1769 թուականին: Արմաւիր քաղաքը յետագային անուանուել Արգիշտիի ինչ, եղել Արմինա երկրի Արգիշտի-Արամայիս թագաւորի աթոռանիստ: մ.թ.ա. 1827-1769 թուականներին հիմնադրել է Հայքի թագաւորութիւնը: Արամ որդին էր Հայկի ցիլից Հարմա Հայկագունիի, հանդիսացել նրա թագաւորութեան տոհմի Նահապետը: Հայկեան Արամի մասին դիւցածներգութիւնը գրել է պատմաբան Մար Ապաս Կատինասն: Ըստ Մովսէս Խորենացիի, Հայկեան Արամը Հայկագունիների արքայատոհմի վեցերորդ ներկայացուցիչն էր: Եղել մ.թ.ա. երկրորդ հազարամեակի 19-18 դարերի հայկական միասնական Հայք պետութեան հիմնադիրը: Ըստ պատմաբանների Մովսէս Խորենացիի եւ Սեբեոսի Արամ եղել Արատտա Հայքի թագաւորութեան առաջնորդների ցանկում 32-րդ Նահապետը: Արամը գահակալել է որպէս Նահապետ, ապա գահակալել որպէս Հայքի Արարատեան թագաւորութեան արքայ: Նա թագաւորած եղել հրեաների նահապետ՝ Աբրահամի աստիճան:

Մովսէս Խորենացի գրել է՝ «Այս Արամը տարիներ ապրելուց սերել Արային, որից յետոյ շատ տարիներ ապրելով մահացել»:

Արամ, «Հայաստան» անուան

գատորոշման համար պայքարել շրջապատի սեմական ու իրանական աշխարհների դէմ: Պարսից արքայ Դարեհի Բհիստունի արձանագրութեան մէջ չիշտակուած՝ «Գնացի նուաճեցի Արմինա երկիրը»: Շրջապատի իրանական աշխարհներ Հայք պետութիւնը ճանաչել են Արմինա-Արամի անունով, ընդհանրապէս իրանական արձանագրութիւններում բառամիջի ձայնաւորները չեն գրուել, ուստի «Արմինա» երկիրը նշանակել «Արամ»ի երկիր: Արմինա Արամի երկրի անունը յոյները հնչիւնափոխել են Արմէն անունով, երկիրն էլ, Արմէնիա որը մինչեւ հիմա էլ յոյները ու այլ ազգեր հայերին ճանաչում որպէս Արմէն-Արմէնիա: Մովսէս Խորենացին այսպէս է բնորոշել Արամին՝ «Ես սիրում եմ ըստ քաջութեան, այսպէս կոչել Հայկ, Արամ, Տիգրան, որովհետեւ քաջերի սերունդները քաջերն են»:

Մովսէս Խորենացին, Արամի մասին գրելուց ասել՝ «Լաւ է հայրենիքի համար մեռնել քան տեսնել թէ ինչպէս են օտարազգի ազգերը ոտնակոխ անում իր հայրենիքի սահմանները, օտարները տիրում արիւնակից հարազատներին վրայ»:

Մովսէս Խորենացին գրել նաեւ «Եւ ծնաւ Արամը բազում ուսուրեր ու դուստրեր, որոնցից անդրանիկը Արա Գեղեցիկն էր»: Նրանցից ոչ ոքին իրաւունք տուել գրի առնել՝ «Մեր երկրում էլ գրելու եւ չիշտակութեան արժանախ շատ սխրագործութիւնների մասին»:

2020 թուականի վերջին ամիսներին թշնամու դէմ կռու եղաւ, ապիկար գորավարների խաղով ու ոչ ճիշտ կազմաւորութեամբ պարտուեց Հայաստանը, յանուն հայրենիքի բազում զինուորներ ընկան պատերազմի դաշտում: Ընկածների հայրեր երկրի վարչապետից պահանջում են իրենց որդիներին: Սարսափելի է ընկած որդիների ու հարազատների վիշտը, Սարսափելի է երեւակայել, որ իրիկունը գաւակը չի վերադառնալու տուն, ընկածների մանչեր զինուորական հագուստով տեսնելով «Հայրիկ» կանչելով վազում նրանց գիրկը: Հայք բոլոր ժամանակներում կռուել թշնամու դէմ դեռ հարիւր տարիներ առաջ անհասար մարտում զարկին դուշմանին, զարկին Վէհիպ Փաշայ բանակին, այն բանակին, որ մի քանի տարիներ առաջ Կալիփոլի ճակատամարտում պարտութեան մատնել դաշնակից բանակներին: Երկրում Առաջին հանրապետութիւն եղաւ: Քաջեր, իրենց հողի կռուի պաշտպանութեան ոգով կռուի ելած, յախուռն գորավարներ պատերազմում յաղթանակել, տարիներ առաջ նոյն թշնամու դէմ կռուի ճակատամարտերում յաղթանակեց հայք, վեց հարիւր տարիներ յետոյ Հայաստանի այսօրուայի փոքրիկ երկրում «Հայաստանի Առաջին Հանրապետութիւն» եղել: Այս նոր կռուում պարտուեց հայք, վերագինուում է երկիրը կռու կամ խաղա-

ղութիւն: Բոլոր ժամանակների կռիւներում ընկում են ջահել տղաներ, որքում ծնողներ, ասացէ՛ք ով պիտի պաշտպանէր հայոց շէնքը, մայ մանչերին, մայրերին, հայա եթէ պաշտպանական գծերը ճեղքուէին ու թշնամին վայրագ հաւքերի նման խուժէր հայոց բնակավայրեր, հայոց շէնք, սպաննէին մեծահասակներին, քու տղայի մանչերին, տղադ կռու էր գնացել, որ պաշտպանէր Ձանգեղուր, Սիւնիք, Արարատ, կռուին զարնուէր էր տղադ... ո՛վ ո՛ւմից պիտի պահանջէ... հայոց կռուին էր մարել տղայիդ ճրագը... որ լոյս լինէր հայոց աշխարհում:

Յաղթանակի զիշերն է այս տօնական, Հա՛րս, եղ լեցուր ճրագին, Պիտի դառնայ կռուէն տղաս յաղթական, Հա՛րս քիթը ա՛ռ պատրոյգին: Սայլ մը կեցաւ դռան առջեւ, հորին քով, Հա՛րս, վառէ՛ լոյսը ճրագին: Տղաս կու գայ ճակատն հպարտ դափնիով: Հա՛րս, բե՛ր ճրագը շէմին: Բայց... սայլին վրայ արիւն ու սուզ բեռքեր էն... Հա՛րս ճրագը առդին երկարէ, Հերոս տղաս հոն զարնուած է սրտէն, Ախ, հա՛րս ճրագը մարէ... Հարսեր, ծնողք այս քերթուածը մէջբերի, որում տղան զարնուել էր դուշմանի դէմ կռուում, իր նախնեաց հողը իր արիւնով է սրբացրել, որ իրենց շէնք ու տներ չփլուէին, այգիներում նորէն արեւներ լինէին, նրանց հոսած արեան փոխան խաղողի ողորդները քամած գինի նրանց շիրմներին, երազներում գրկէ՛ք նրանց, հարս, տան ճրագը վառ պահիր, ինչպէս ձեր երկրի արեւմուտքում մարտիրոսացածների անուններով նորէն շատ մանչեր եղան, ձեր գեղդաստաններում էլ մանչեր կը գան, վիշտը ահաւոր, անասելի է, հարս, ձեր տան շատ ճրագներ թող ծիծաղեն, այն վեր պահած աղօթէ՛ք զարնուածների հոգիներին յաւերժութիւն լինէր...:

Պատմեմ Մովսէս Խորենացիի չիշտակումներից: Այս Արամը տարիներ ապրելով ծնաւ Արային, որից յետոյ էլի շատ տարիներ ապրելով մեռաւ: Սակայն ինչու այդ գործերը չէին չիշտակել իրենց բուն մատեաններում կամ մեհեկան մատեաններում, յայտնի չէր: Հայաստանում իշխում էր Պարսկաստանում թագաւորող Արշակ Մեծը: Իր եղբայր վաղարշակը կառավարում էր Հայաստանը: Վաղարշակ ուղեցել է իմանալ ո՞վքեր էին կառավարել իր երկիրը: Պարսկաստանում հարկաւոր եւ կարեւոր չէին համարել օտար ազգերի, հեռուոր աշխարհների հին լուրերն ու զրոյցները իրենց թագաւորների կամ մեհեանների մատեաններում գրել, պատիւ ու պարծանք չի եղել օտար ազգերի քաջութեան գործերը չիշտակել: Մար Ապաս Կատինասն պատմել է, որ փոքր մարդկանց ձեռքով գոլասանական երգերից հաւաքուած են եւ պահուում են արքունի դիւանում: Մար Ապասը մի ուրիշ պատճառ էր համարել, թէ իմացել, որ Պարսկաստանի թագաւոր Նինոսը հպարտ ու անձնասէր մարդ լինեց տալ ամէն տեսակ քաջութիւն ու կատարելիութիւն, հրամայել այրել բազմաթիւ մատեաններ եւ նախնեաց մասին զրոյցներ, որոնք

վերաբերում էին գանազան տեղերի եւ առանձին մարդկանց քաջութեան գործերին: Գրել միայն այն ինչ էր իրեն էր վերաբերում:

Հայաստանի վաղարշակ թագաւորը թողութ էր գրել առ Պարսկաստանի թագաւոր Մեծն Արշակ, խնդրել իմանալ ովքեր էին կառավարել իր երկիրը: Արշակ Մեծ թոյլատրել էր Մար Ապասին թագաւորական դիւանում եղած նիւթերից իմանալ Հայաստանի մասին: Ո՞րտեղից էին պարսկական դիւանում եղած մատեանները: Այլեքսանդր Մեծ մ.թ.ա. 323 թուականներին գրաւելով Բաբելոնը, Նինուէն ու արեւելքը, հրամայել թագաւորական պահոցների մատեանները կարգաւորել, թարգմանել Յունարէնի եւ ի պահ տալ նրանց մատերադարաններում: Ահա այդ մատեաններում էր նաեւ Հայոց երկրի ու Հայաստանի մասին տեղեկութիւններ: Մար Ապաս Կատինա հաւաքել գանազան մատեաններում չիշտակուած Հայաստանն ու հայերի մասի տուեալներ, ներկայացրել իր թագաւորին: Մովսէս Խորենացի շատ տեղեկութիւններ քաղել այդ մատեանից ու ամփոփել իր «Հայոց Պատմութիւն» գրքում:

Արամ սերեց որդի Արային: Արամի մահից յետոյ իշխանութիւնը անցել որդի Արային, նրա արտասովոր քաջութեան ու գեղեցկութեան համար կոչուել՝ Արա Գեղեցիկ: Հեթանոս հայերի Արայի մասին հավատալիքները մեռնող ու յաւնող աստուծոյ, հայրենասիրութեան, ընտանեկան հաւատարմութեան եւ մարդկային ողջախոհութեան մասին է: Ինչքան ճշմարիտ ու սրբազան է հազար-հազար տարիներ առաջ էլ հայու գեղից «ծիներից ծագած նման մարդկային հաւատարմութիւնը իր հայրենիքի, իր աստուծաների, մարդկանց ողջախոհութեան մասին: Ընտանեկան հաւատարմութիւն, յանուն կնոջ մերժել գահ, փառք: Հազար-հազար տարիներ առաջ հայերի սերունդների հաւատարմութիւնը աստուծոյն, հայրենիքին, ցեղի ծիների արձագանգն է, իր պատմութեան ընթացքում չի չիշտակուած գերի: Հայաստանում ընտանիքները ճաշասեղան են նստել ողջ որդիներով ու թոռներով, տան տարեցը համարուել «Աւագ»-ը: Մովսէս Խորենացին Արայի մասին գրել է, որ Ասորեստանի թագուհի Շամիրամը (Սեմերէթ-Աղաւնի) լսելով Արայի արտասովոր գեղեցկութեան մասին ցանկացել տիրել նրան, ամուսին Նինոսի մահուանից յետոյ մեծամեծ ընծաներով պատուիրակներ ուղարկել Արա-յի օտ, առաջարկելով Նինուէ գալ, ամուսնանալ իր հետ: Շամիրամ բազում անգամներ նորէն պատուիրակներ ուղարկել, Արան մերժել նրա առաջարկները, հաւատարիմ մնացել իր կին Նուարդին: Շամիրամ սաստիկ զայրացել, զօրքով եկել Հայաստան պատերազմելու՝ Զօրավարներին յորդորել նրան ողջ գերեւարել: Ճակատամարտ Արայի դաշտում, Շամիրամ հրամայել կռուում նրան ողջ պահել: Մարտում ընկել է Արան, Շամիրամ հրամայել Արայի դին դնել իր ապարանքի վերնատանը, յարալեզ աստուածները գային լիզէին նրա դին, որ Արան կենդանանար... ի գուր: Հայոց քաջ ու գեղեցիկ արքան իր կին Նուարդի ու հայրենիքի համար զոհուել էր ...:

ՄԱՅԱԶԴ



ՍԱՄՈՒԷԼ ՄԱԹՈՍԵԱՆ
(1935-2021)

Սրտի դառն կակիծով կը գոժենք մեր սիրելի ամուսնուհին, եղբոր եւ հարազատին մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի առաւօտ Սեպտեմբեր 19, 2021-ին:

Յուզարկաւորութիւնը պիտի կատարուի Երեքշաբթի, Հոկտեմբեր 5-ին առաւօտեան 9:30-ին Hollywood Hills, Forest Lawn գերեզմանատան Church of the Hills մատուռին մէջ:

Սգակիրներն են,
Այրին՝ Կրէյս Շնորհիկ Մաթոսեան
Քոյրերը՝ Եսթեր Մաթոսեան, Լիտիա Մալճեան եւ ընտանիք
Եղբայրը՝ Վեր. եւ Տիկ. Յովսէփ Մաթոսեան եւ զաւակներ
Աներորդին՝ Տէր եւ Տիկ. Սէմ Ռազուպեան եւ զաւակներ
Քենին՝ Օր. Օսան Ռազուպեան
Եւ համայն Մաթոսեան, Մալճեան եւ Ռազուպեան ընտանիքներ
ու բարեկամներ:

ՀՈԳԵՅԱՆԳԻՍՏ ԵՒ ՀԱԻԱՔ

ՄԵԹՐ ԳԱՍՊԱՐ ՏԷՐՏԷՐԵԱՆ
(1934-2021)

ՀԲԸՄ-ի Յովակիմեան-Մանուկեան եւ Դարուհի Յակոբեան Սանուց Միութիւնը ծրագրած է հոգեհանգիստ եւ յիշատակի հաւաք մը՝ ոգեկոչելու համար յիշատակը «Յ-Մ»ի ամենէն փայլուն շրջանաւարտներէն նորոք հանգուցեալ

ՄԵԹՐ ԳԱՍՊԱՐ ՏԷՐՏԷՐԵԱՆԻ:

Հանգուցեալի մահը տեղի ունեցած էր Օգոստոս 23-ին, իսկ յուղարկաւորութիւնը՝ Օգոստոսի 28-ին, Պէյրութի Ս. Նշան եկեղեցու մէջ:

Մեթր Գասպար Տէրտէրեան մեր վարժարանի բարձր կարգերու աշակերտ եղած տարիներէն աչքի ինկած է իր անսակարկ հայրենասիրութեամբ, այնուհետեւ ան իր մասնագիտական, խմբագրական, հրապարակագրական ու հրապարակախօսական ամբողջ կարելիութիւններով մեծ ներդրում ունեցած է Լիբանանահայ «Գրական Շրջանակ»էն եւ հայ-արաբ բարեկամութեան եւ յառաջդիմական գաղափարախօսութեան բնագաւառներէն ներս:

Վայր՝ Կիրակի, 3 Հոկտեմբեր 2021, Վէն Նայսի Ս. Պետրոս Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցու մէջ, հաւաքը՝ յետ հոգեհանգստեան արարողութեան:

Հանգուցեալին յիշատակն ու վաստակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ:

Ոչ եւս է Էտփին Մինասեան

Յաւով իմացանք գաղութիս սիրուած անձնաւորութիւններէն եւ Պոլսահայ Միութեան ատենապետ իրաւաբան էտփին Մինասեանի վաղահաս մահը:



Հանգուցեալը մեծ ներդրում ունեցած է եւ գործնապէս աջակցած գաղութիս տարբեր կազմակերպութիւններու ազգօգուտ միջոցառումներուն:

Այս տխուր առիթով մեր խորագգաց ցաւակցութիւնները հանգուցեալի ընտանեկան բոլոր պարագաներուն, մասնաւորաբար Պոլսահայ Միութեան եւ իր բարեկամական լայն շրջանակին:
Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան վարչութիւն

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք «Մասիս» Շաբաթաթերթին

Massis2@earthlink.net
(626) 797-7680

Eulogy - Takouhi Bozoyan (1931-2021)

Takouhi Bozoyan (nee Knabblian), 90, passed away peacefully, on September 12, 2021, surrounded by her loving family at her beach home in Belmar, NJ.



Born in Syria, 1931, of Armenian descent, both her parents passed away when she was only 7 years old. Takouhi lived between orphanages and relatives' homes until the age of 16 when she met and wed the late Yervant (Edward) Bozoyan. They immigrated to the USA in 1953 with their children, settling in Union City where she lived until her passing. She sponsored many of her relatives to come to America from overseas in search of the American dream during difficult times. Takouhi was a stay-at-home mom, a homemaker who self-taught herself the English language and at times cared for her working friend's children. She was a pillar of the community, a devoted parishioner of Holy Cross Armenian Apostolic Church in Union City, where she was an honorary member of its Women's Guild. She read the bible on a daily basis, and was in the process of reading it in its entirety for the fourth time. She was happiest spending quality time with loved ones at the family beach house in Belmar, where there was an open door policy as everyone was always welcome. She was especially passionate about her cooking. She enjoyed doing so for her family and friends, especially during the holidays, and for the annual Holy Cross Armenian Church Bazaar, where she would spend days preparing the traditional Armenian foods and desserts, and would donate them all. Totally committed to helping the church, other parishioners and friends. She worked very hard, selflessly, in spite of her poor health, and gave away what she had generously, to all. She was the model parishioner, who any priest would love to have as a member of his church.

Devoted wife, loving mother to six children, adoring grandmother, great grandmother, also survived by many nephews, nieces, and sister-in-law, Yeretzgin/Diramayr Anahid Kalayjian.

Grandma Takouhi Bozoyan

By Vince Iaquez (9-12-2012)

When I heard the news of your passing early this morning, I couldn't believe it. R.I.P Grandma 3/11/31 - 9/12/21

You are truly a fighter, a person who is so caring and loving, and of course, a person who is so close to God. I'm glad I got to have a close relationship with you. I enjoyed every second that I got to be with you. Even in your final days you still managed to say "I love you so much". That's something I will never forget, especially down in Belmar, where you were most happy, seeing your grandkids and great-grandkids and spending time with them. You were able to touch the hearts of anyone you met, because that's the kind of person you were. If I had to describe you to anyone, it would be like a "dove", because a "dove" is a bird that is a symbol of love, peace and innocence . . . You had all 3 of these qualities. This is not a goodbye.

It's a "see you later," and of course, take good care of my personal guardian angel. I can rest easy knowing you are with him watching over me now.

Lastly to my loving sweet Grandma ~ you will always be my Queen !!!

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Name: -----

Address: -----

City: ----- State:----- Zip Code:-----

Country: -----

Tel:-----

Email: -----

«Նափոլին» Յաղթեց Եւ Առաջատարն Է

Club	MP	W	D	L	GF	GA	GD	Pts
1 Napoli	6	6	0	0	16	2	14	18
2 Milan	6	5	1	0	12	3	9	16
3 Inter Milan	6	4	2	0	20	7	13	14
4 Roma	6	4	0	2	14	8	6	12
5 Fiorentina	6	4	0	2	9	9	0	12

Իտալիոյ ֆուտբոլի առաջնութեան 6-րդ հանգրուանին «Նափոլին» սեփական դաշտին վրայ խաղցաւ «Կալիարիի» հետ եւ արձանագրեց 6-րդ յաղթանակը Ա. Սերիայի ընթացիկ մրցաշրջանի ընթացքին:

Իտալացի Լուչանօ Սպալետիի գլխավորած խումբը առաւելութեան հասաւ 2:0 արդիւնքով:

«Նափոլին» 18 կէտով կը գլխավորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 2 միաւորի առաւելութիւն ունի երկրորդ տեղը ընթացող «Միլանի» նկատմամբ:

«Լացիօն» Յաղթեց «Ռոմային»



Իտալիոյ ֆուտբոլի առաջնութեան 6-րդ հանգրուանի կեդրոնական խաղի ընթացքին իրար դէմ մրցեցան Հռոմի երկու ակումբները՝ «Լացիօն» եւ «Ռոման»:

Հռոմէական «տերպիին» մէջ այս անգամ աւելի ուժեղ էր «Լացիօն», որ երեք գնդակ ուղարկեց «գալլերու» բերդը՝ ընդունելով միայն 2-ը: «Ռոմայի» կազմէն ներս աչքի ինկան Իբանչեսը եւ Վերետուն, իսկ «Լացիօն»՝ Սպալիչը, Պետրոն եւ Անտերսոնը:

Հայաստանի ֆուտբոլի ազգային խումբի կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանը «Ռոմայի» մեկնարկային կազմին մէջ էր եւ մասնակցեցաւ ամբողջ խաղին:

Այս հանգրուանէն յետոյ «Ռոման» Սերիա Ա-ի մրցաշարային աղիւսակին մէջ 4-րդն է 12 կէտով, իսկ «Լացիօն»՝ 6-րդը (11 միաւոր):

«Արսենալ» Պարտութեան Մատնեց «Թոթենհեմին»

Անգլիոյ ֆուտբոլի առաջնութեան 6-րդ հանգրուանին տեղի ունեցաւ լոնտոնեան «տերպիին»՝ «Արսենալի» եւ «Թոթենհեմի» մասնակցութեամբ: Սպանացի Միկել Արտետայի գլխավորած խումբը մրցակիցին պարտութեան մատնեց 3:1 արդիւնքով:

Անգլիական առաջատար միւս խումբերը արձանագրեցին հետեւեալ արդիւնքները.

- «Մանչեսթըր Եունայթըտ» - «Ասթոն Վիլլա» 0:1
- «Չելսի» - «Մանչեսթըր Սիթի» 0:1
- «Պրենթֆորտ» - «Լիվըրփուլ» 3:3
- 6-րդ հանգրուանի աւարտին մրցաշրջանի աղիւսակը կը ներկայացնէ հետեւեալ պատկերը.
- 1-«Լիվըրփուլ» 14 կէտ
- 2-«Մանչեսթըր Սիթի» 13 կէտ
- 3-«Չելսի» 13 կէտ
- 4-«Մանչեսթըր Եունայթըտ» 13 կէտ
- 5-«Էվըրթըն» 13 կէտ

ՊՍԺ-ի Յաղթարշաւը Կը Շարունակուի

Ֆրանսայի առաջնութեան գծով ՊՍԺ-ի յաղթարշաւը կը շարունակուի: 8-րդ հանգրուանին փարիզցիները ընդունեցին «Մոնպելիէին» եւ առաւելութեան հասան 2:0 արդիւնքով:

ՊՍԺ-էն մէկական անգամ աչքի ինկան Սենեկալցի կիսապաշտպան Իտրիս Գեյնս ու գերմանացի Եուլիան Տրաքսլերը:

ՊՍԺ-ն արձանագրեց 8-րդ յաղթարշաւը յաղթանակը եւ 100 տոկոսանոց ցուցանիշով կը գլխավորէ մրցաշարային աղիւսակը: Երկրորդ տեղը գտնուող «Մարսելը» 2 հանդիպում պակաս անցուցած է եւ ետ է 10 միաւորով:

Հարոյեանը Պատմական Կոլի Հեղինակ

Հայաստանի ֆուտբոլի ազգային խումբի պաշտպան վարազդատ Հարոյեանը պատմական կոլի հեղինակ դարձաւ «Կատիսի» կազմին մէջ՝ դառնալով առաջին հայ ֆուտբոլիստը, որ կոլ նշանակեց է Սպանիոյ առաջնութեան ընթացքին:

Լա Լիգայի 7-րդ հանգրուանին «Կատիս» արտագնայ խաղին մրցեցաւ «Ռայօ Վալէյկանօի» դէմ: Տան տէրերը յաղթեցին 3:1 արդիւնքով:

Վարազդատ Հարոյեանը «Կատիսի» հիմնական կազմին մէջ էր: Ան դարձաւ պատմական կոլի հեղինակ: Ան կոլի հեղինակ դարձաւ 23-րդ վայրկեանին՝ դառնալով առաջին հայ ֆուտբոլիստը, որ կոլ կը նշանակէր Սպանիոյ առաջնութեան ընթացքին:

Այս հանգրուանէն յետոյ «Կատիս» Լա Լիգայի մրցաշարային աղիւսակին վրայ 13-րդն դիրքի վրայ է եւ ունի 6 կէտ: Առաջատարը 17 միաւորով «Ռեալն» է:



Ադամեանը Մասնակցեցաւ «Հոֆենհայմի» Յաղթական Խաղին

Հայաստանի ֆուտբոլի ազգային խումբի կիսապաշտպան Սարգիս Ադամեանը մասնակցեցաւ «Հոֆենհայմի» յաղթական խաղին:

Գերմանիոյ առաջնութեան՝ Պունտեսլիկայի 6-րդ հանգրուանին «Հոֆենհայմը» սեփական յարկի տակ ընդունած էր «Վոլֆսպուրկին» եւ առաւելութեան հասաւ 3:1 արդիւնքով:

Հայաստանի ազգային խումբը ֆուտբոլիստ Սարգիս Ադամեանը «Հոֆենհայմի» հիմնական կազմին մէջ էր, սակայն փոխարինուեցաւ 70-րդ վայրկեանին:

Այս յաղթանակէն յետոյ «Հոֆենհայմ» մրցաշարային աղիւսակի վրայ 9-րդն է 8 միաւորով:

Հայաստանի Գեղասահքի Պարային Ձոյգը Ողիմպիական Խաղերու Ուղեգիր Նուաճած Է

Գերմանիայի Օբերստդորֆ քաղաքին մէջ աւարտած է գեղասահքի Nebelhorn Trophy 2021 վարկանշային մրցաշարը:

Հայաստանը ներկայացնող Թինա Կարապետեան - Սիմոն Սենեկալ պարային զոյգը պարտադիր եւ ազատ ծրագրերու արդիւնքներով գրաւած է 4-րդ տեղը եւ նուաճած ֆեքինի ողիմպիական խաղերու ուղեգիր:

Այդ պիսով, 16 տարուայ ընդմիջումէն յետոյ Հայաստանը մասնակից կ'ունենայ ողիմպիական խաղերու գեղասահքում:



Գառնիկ Չոլակեանը՝ Ծանրամարտի Եւրոպայի Մ-20 Ախոյեան



19-ամեայ Գառնիկ Չոլակեանը հռչակուած է ծանրամարտի մինչեւ 20 տարեկաններու Եւրոպայի ախոյեան:

Ֆինլանտիայի Ռովանիեմի քաղաքին մէջ Սեպտեմբերի 24-ին մեկնարկած է ծանրամարտի մինչեւ 20 եւ մինչեւ 23 տարեկաններու Եւրոպայի առաջնութիւնը:

Հայաստանի առաջին ներկայացուցիչ, 19-ամեայ Գառնիկ Չոլակեանը մինչեւ 20 տարեկաններու 55 կգ քաշայիններու պայքարին երկամարտի 230 (100+130) արդիւնքով նուաճեց ոսկէ մետալ՝ ետ թողնելով երկու թուրք մրցակիցներու:

ՔԱԼԻՖՈՐՆԻՈՅ ԾՆՈՂՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐՈՒՆ՝ ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Շնորհակալութիւն այս համաճարակին
ամբողջ տեսողութեան դաստիարակներուն
հետ գործակցելնուդ համար

Շնորհակալութիւն՝ ձեր նուիրումին եւ
ուսումը նախապատուութիւն
դարձնելուն մէջ մեզի հետ
աշխատելնուդ համար

Երբ դպրոցական նոր տարեշրջանը կը սկսի,
դաստիարակները յանձնառու են Քալիֆորնիոյ
բոլոր աշակերտները եւ դպրոցները ապահով պահելու

ՄԻԱՍԻՆ՝

ՄԵՆՔ ԿՐՆԱՆՔ ԲՈԼՈՐ ԴՊՐՈՑՆԵՐԸ
ԲՈԼՈՐ ԹԱՂԱՄԱՍԵՐՈՒՆ ՄԷՋ
ՈՒՍՄԱՆ ԻՒՐԱՅԱՏՈՒԿ ՎԱՅՐ
ՄԸ ԴԱՐՁՆԵԼ



Մենք գիտենք, որ որակաւոր
հանրային դպրոցները բոլորիս համար
Քալիֆորնիան աւելի լաւ կը դարձնեն

Ի. ԹՈՊԻ ՊՈՅՏ
«Սի.Թի.Էյ.»ի նախագահ

